

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 5

SAYI : 53

MAYIS 1966

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TSE'nin verdiği başarılı imtihan	3
Muayene ve analiz metodları standardı	4 - 5
Yurttan haberler	7 - 9
Milletlerarası standardlaştırma haberleri	10-13
TSE Genel Kurulu üyeleri	15-16
1965-1966 döneminde TSE faaliyetleri	17-29
Summary of contents ...	30-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Mayıs 1966 tarihinde basılmıştır.

MAYIS AYINDAN

Mayıs ayı, TSE için başarılı bir imtihan ayı olmuştur. Ayın son günlerinde toplanan Genel Kurul geçen bir yılın çalışmalarını onaylamış ve yeni yılın çalışma programını uygun bulmuştur. Genel Kurul üyelerine önceden gönderilen ve dergimizin bu sayısında okuyucularımızın incelemesine de sunulan Yönetim Kurulu raporu geçen yıl çalışmalarının tablosunu çizmektedir. Genel Kurul toplantısı ile ilgili haberlerimizi resimli olarak, ayrıca veriyoruz.

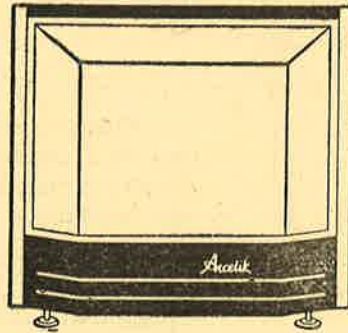
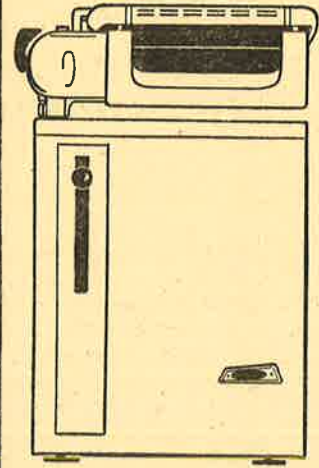
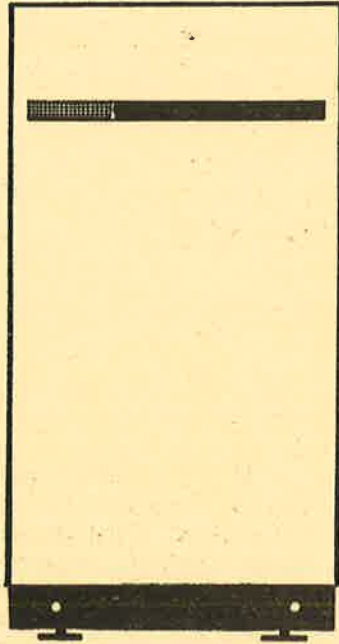
Nisan ayının son günlerinde başlayan ISO/TC - 34 toplantısı Mayıs ayının ilk günlerinde de devam etmiş, olumlu sonuçlara varılmıştır.

Mayıs ayının ortalarında, ISO'nun bilimsel çalışmalarını yöneten organı STACO toplanmıştır. TSE, bu uluslararası toplantıda, öncekilerde olduğu gibi başarılı bir imtihan vermiştir. Bu iki uluslararası toplantı ile ilgili haberleri iç sayfalarımızda bulacaksınız. Baş yazarımızın yazısında STACO kısaca tanıtılmaktadır.

Bu uluslararası toplantılar vesilesiyle Ankara'ya gelen seçkin yabancılar TSE'yi tanımış ve övmüşlerdir. Duval'ın ve Sanders'in sözleri TSE için çok önemlidir.

STANDARD

daima
daha güzel
daima daha
modern hatlar
ARÇELİK
estetik
anlayışının
temelini
teşkil eder

ARÇELİK

TSE'NİN VERDİĞİ BAŞARILI İMTİHAN

Faruk A. SÜNER

Mayıs 1966 ayı, TSE'nin yurt içi ve yurt dışı önemli çalışmalarının hareketli geçen bir devresi olmuştur.

★

132 Sayılı Kanunla gelişme yoluna giren Türk Standardları Entitüsü, dün Altıncı Genel Kurul'unu yaptı. TSE'nin en yüksek yetki organı, bir yılın ilerlemelerini gözden geçirdi ve yeni bir yılın programlarını düzenledi. Genel Kurula sunulan faaliyet Raporu bu ilerlemeleri gösteren örneklerle doludur. (1)

★

Mayıs ayının ilk haftasında, Milletlerarası Standardlaştırma Teşkilâtı (ISO)'nun Tarımsal Besin Ürünleri ile uğraşan 34 Sayılı Teknik Komitesinin Genel Kurulu, Ankara'da TSE salonlarında toplanmış ve olumlu sonuçlara varmıştır.

Nisan ayı sonunda TC 34 ün beş alt komitesinin yaptığı çalışmaları karara bağlayan bu genel kurula katılanlar, TSE'nin idare ve teknik kuruluşundaki süratli gelişmeyi de görmek fırsatını bulmuşlardır.

★

Mayıs ayının ortasında ise, ISO'nun seçkin organı STACO, Ankara'da yine TSE'nin misafiri olmuştur.

«Standardlaştırmanın Bilimsel Prensipleri-ni İnceleme Daimi Komitesi-kısa adıyle-STACO» 1952 yılında kurulmuştur.

STACO için, ISO'nun statüsü şöyle der :

«Bu Komitenin en önemli görevi ISO'nun standardlaştırma işinde en iyi sonuçları alması için bu konunun prensipleri, metodları ve teknikleri bakımından ISO konseyine tavsiyede bulunmaktır.

STACO'nun amacı, her biri belirli ve sınırlı konularla uğraşan ISO Teknik Komitelerinden değişiklerdir. STACO teknik meseleleri daha genel

olarak inceler ve konseye yardım eder. STACO üyeleri şahsi kapasiteleri, özel bilgi ve tecrübeleri için seçilirler.

STACO üyeleri çalışmalarında memleketlerindeki endüstri ve tarımın gereklerinden ve millî etkilerinden uzak kalmaya çalışırlar ve ile ri sürdükleri görüşler kişisel olup, memleketlerini bağlamaz».

★

Görülüyorki, STACO, daimi oluşu, üç yılda bir değişen Konsey'in danışma organı bulunuşu, üyelerinin seçimindeki özel tutum bakımlarından standard dünyasında seçkin yeri olan bir kuruluştur. Bu kuruluşun Ankara davetini kabul etmesi, uluslararası standard yetkililerinin Türkiye'yi ve TSE'yi yakından görmelerini ve hakkımızda doğru bir kanı edinmelerini sağlamıştır. Bu noktanın ortaya koyduğu kazanç memleketimiz hesabına çok büyüktür.

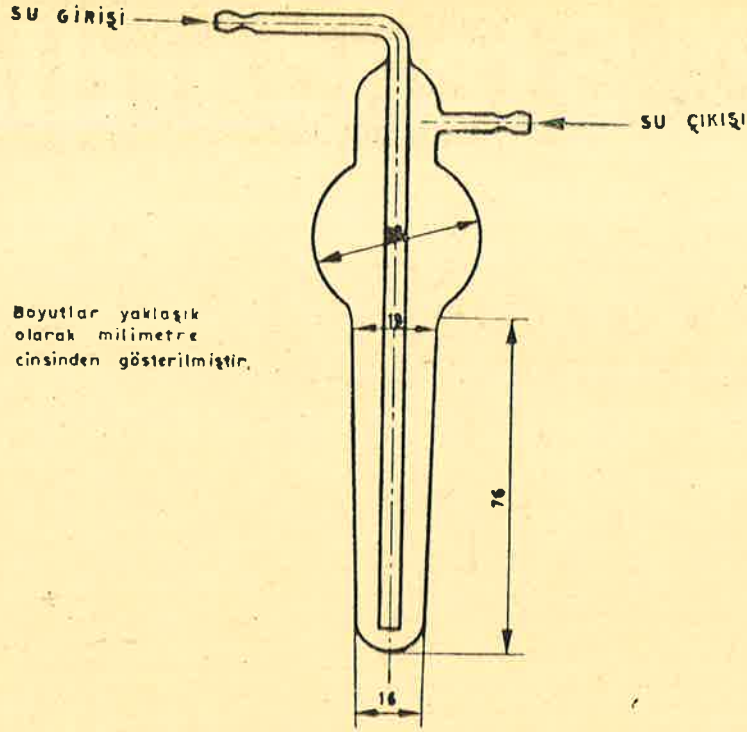
★

Gerçekten Fransız Standardlaştırma Teşkilâtı (AFNOR) un başmüşaviri Duval'ın TSE tesis ve laboratuvarlarını inceledikten sonra TRT muhabirine «Pariste bizim de bu mükemmeliyette laboratuvarlarımızın olmasını ve onların içinde çalışmamı ne kadar isterdim» yollu beyanatı ile STACO Başkanı Sanders'in kapanış toplantısında: «Süratle gelişen TSE, en genç Enstitülerden biridir. Fakat pek çok eski kuruluşlara model olacak ilerlemeler elde etmeyi başarmıştır» şeklindeki beyanı, öğünülerek karşılanacak ve yarınki çalışmalarımız için yeni hızların kazanılmasını sağlayacak değerdedirler.

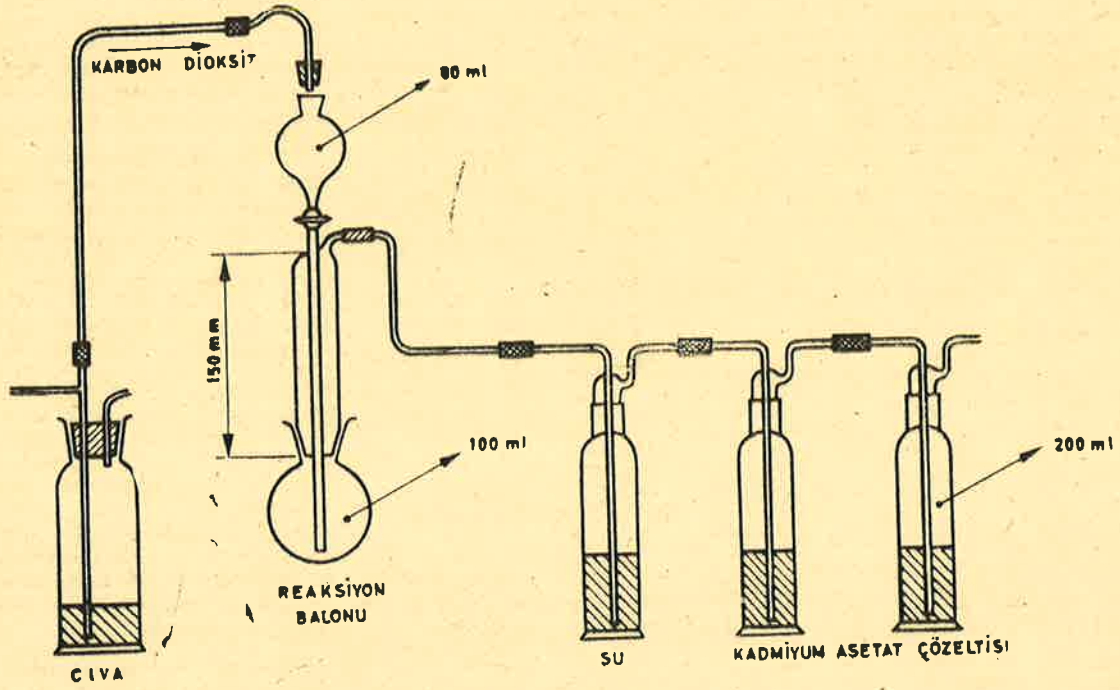
★

Böylece TSE, Genel Kurulu ve yabancı uzmanların meydana getirdiği jüri önünde başarı ile bir imtihan daha vermiş ve bir sınıf daha yükselmiştir. Memleketimizin bütün yetkili ve ilgililerinin destekleri devam ettikçe, bu olumlu gelişmelerden, yurt ekonomisinin kazancı büyük olacaktır.

(1) Bak. Bu sayı sayfa 17 - 29

Sülfat ve pirit kükürdünü tayin etmek için soğuk uçlu soğutucu.

Pirit Kükürdü tayin cihazı

YENİ Standardlar

MUAYENE VE ANALİZ METODLARI STANDARDLARI

Prof. M. İ. OKAY

Ham madde, işlenmiş madde ve tabii ürünlerin spesifikasyon ve standartlarına uygunluk bakımından yapılacak fiziksel ve kimyasal tayinlerde standard muayene ve analiz metodları kullanılması gerekmektedir. Çünkü ancak bu takdirde aynı laboratuvar veya başka laboratuvarlarda yapılacak muayene ve analizlerde aynı sonuçlar elde edilebilir, ve böylece muayene ve kimya analizleri alanında birlik ve düzen sağlanmış olur.

ISO rekomandasyonlarından yukarıda açıklanan amaç için önemli olanların, TSE Laboratuvar Hazırlık Gurubu, yetkili meslek mensuplarına tercüme ettirmektedir. ISO teknik komitelerince hazırlanıp alt komiteler ve çalışma grupları tarafından esash incelemelelerden geçirilerek kabul edilen muayene ve analiz metodlarına ait olan rekomandasyonlar, yalnız TSE Laboratuvarlarımız değil, aynı zamanda bütün Üniversitelerdeki araştırma Laboratuvarları, resmî ve özel sektörler laboratuvarlarının da vaz geçilmez ihtiyacı olan dokümanları teşkil etmektedir.

Bu rekomandasyonlardan bir kısmı TSE Teknik Kurulu'nun onayından geçmek sureti ile Türk Standardı olarak kabul edilmiş bulunmaktadır. Bunlar konu bakımından :

- 1 — Maden Kömürleri
- 2 — Uçucu yağlar
- 3 — Lateks ve
- 4 — Tabii kauçuklar

olmak üzere dört grup tabii ürünlerin muayene ve analiz metodlarını kapsamaktadır.

Maden kömürlerinin muayene ve analizlerinde uygulanmak üzere kabul edilen beş standardda özellikle maden kömürlerinde sulfat, pirit ve organik şekillerde bulunan kükürt tayini, Eschka metodu ile toplam kükürt tayini, yarı mikro Kjeldahl me-

todu ile azot tayini, kül tayini ve volumetrik metodu su miktarı tayini için denenmiş temel standard metodları yer almıştır. Maden kömürlerinde kükürdün tayini, kömürdeki kükürt bileşiğinin şekline bağlıdır. Gerçekten maden kömürlerinde kükürt genel olarak anorganik sulfat, pirit ve organik kükürt bileşikleri olmak üzere üç şekilde bulunur. Buna göre maden kömüründeki kükürt şekillerinin tayininde sulfat kükürdü, pirit kükürdü ve organik kükürt esas olarak alınmaktadır.

Kömürdeki sulfat kükürdünün kantitatif olarak tayini için gravimetrik ve volumetrik metodlar ayrı ayrı açıklanarak gerekli cihaz ve reaktifler gösterilmiştir. Aynı şekilde pirit kükürdünün tayini için de oksidasyon metodu ile redüksiyon metodunun prensipleri ve bunlara ait özel cihaz ve reaktifler açıklanmıştır.

Eschka metodu ile maden kömüründe toplam kükürt tayini için gravimetrik metodu ile volumetrik metod ve her iki metod için gerekli cihazlar, reaktifler, analiz işlemleri anlatılmıştır.

Yarı mikro Kjeldahl metodu ile maden kömüründe azot tayini için kabul edilen standardda, analiz metodunu prensibi, özel cihazlar ve reaktifler ve analiz işlemi belirtilmiştir. Maden kömüründeki azot miktarının tayininde uygulanan bu yarı mikro Kjeldahl metodu ile daima doğru sonuçlar elde edildiği tesbit edilmiştir.

Kömür higroskopik madde olduğundan içindeki su miktarı atmosferin rutubet derecesine bağlı olarak değişir. ve bundan dolayı maden kömürlerinde su miktarının tayini önemlidir. Maden kömüründe su miktarı tayinine ait standardda volumetrik metodun esasları belirtilmiştir.

Uçucu yağların muayene ve analizlerine ait üç standarddan birincisinde uçucu yağların organoleptik,

fiziksel ve kimyasal niteliklerini ve bileşimlerini tayin etmek amacı ile numune almanın genel yolları gösterilmiştir. İkincisinde uçucu yağların kolaylıkla tanınmasını sağlamak üzere uçucu yağ kaplarını işaretleme ve etiketleme için gerekli genel kurallar açıklanmaktadır. Uçucu yağlara ait standartların üçüncüsünde ise uçucu yağların kendilerine has özellikleri dolayısıyla ambalajlarının standardlaştırılması ve buna ait genel kurallar anlatılmıştır.

Lateksin muayene ve analiz metodlarına ait olan beş standardda ise lateksten numune alma, latekste potasyum hidroksit tayini, latekste toplam katıların tayini, kuru kauçuk miktarının tayini ve latekste alkalilik tayini için gerekli genel bilgiler, cihaz ve reaktifler, analizlerin yürütülmesi ve sonuçların gösterilmesi açıklanmıştır.

Ham tabii kauçukların muayene ve analizinde mühim yer tutan standartların sayısı da dört tane olup bunlar da ham tabii kauçuktan numune alma, ham tabii kauçukta uçucu madde tayini, yabancı madde tayini ve ham tabii kauçuktan kül tayini konuları işlemiştir. Ham tabii kauçukların analizlerinden uygun sonuçlar alınması için balya veya serbest tabaka halindeki ham tabii kauçuktan usulüne göre numune almak ve belirli deneyler için gerekli analiz numunelerini hazırlamak şarttır. Ham tabii kauçukta uçucu madde tayinine ait analiz metodu ile tabii kauçuktaki rutubet miktarı ile birlikte aynı zamanda kauçuğun içinde bulunan ve 100°C de uçucu olan her hangi bir maddenin miktarı da tayin edilmektedir.

Böylece maden kömürleri, uçucu yağlar, lateks ve ham tabii kauçukların muayene ve analizlerine ait standard metodların kabul edilmesi suretiyle laboratuvarlarımızca bu alanlarda duyulan ihtiyaç karşılanmış bulunmaktadır.

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİNE MÜRACAATINIZ
VEYA
MERKEZİMİZDEKİ

471130
471131-471132

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KİSMET

YURTTAN HABERLER

Yaş meyve ve sebze ihracatı semineri yapıldı

İGEME tarafından düzenlenen «Yaş Meyve ve Sebze İhracatı Semineri» 11-13 Mayıs 1966 günlerinde İmar ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda yapılmıştır.

Ticaret Bakanı Macit Zeren'in bir konuşması ile açılan seminerde ilk tebliği, «Yaş Meyve ve Sebze İhracatı Genel Problemleri» konusunda TSE Başkanı Faruk A. Sünter vermiştir. Bu tebliğin geniş bir özeti diğer sütunlarımızda bulacaksınız.

Daha sonra A. Ü. Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sabahattin Özbek «Yaş Meyve ve Sebze İstihsalı ile ihracı Arasındaki İlişkiler» konusunda konuşmuş, bunu FAO Uzmanı Vilhelm L. Lumholtz ve İhracatçı Cemil Parman tarafından yapılan ve konunun diğer yönlerini ilgilendiren konuşmalar izlemiştir.

Seminerin ikinci gününde, Ziraat Bankası Genel Sekreteri Cavit Oral, İhracatçı Dr. Rahmi Gırgınkoç, Umumi Mağazalar T. A. Ş. Genel Müdürü Rauf Kandemir konuşmuşlar, son olarak Ticaret Bakanlığı Standardizasyon Müdürü Fasih Atam «Yaş Meyve ve Sebze İhracatında Standardizasyon ve Standard Kontroları» konulu bir tebliğ vermiştir.

Seminerin son gününde ise, T. Odalar Birliği Baş Müşaviri Mahmut Seyda konuşmuş ve seminerin ortaya koyduğu sonuçlar tartışılmıştır.

Milletlerarası Çekirdeksiz Kuru Üzüm Standardı hakkındaki Türk görüşü tesbit edildi

Milletlerarası Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) na bağlı «Codex Alimentarius» Komitesi Ekspertler Grubunca hazırlanan Milletlerarası Çekirdeksiz Kuru Üzüm Standardı tasarısı hakkında Türk Görüşünü tesbit edecek heyet, 3 Mayıs 1966 günü TSE Merkezinde toplanmıştır.

Ankara ve Ege Üniversiteleri Ziraat Fakülteleri, Dışişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Ticaret, Tarım Bakanlıkları, T. Odaları Birliği, İGEME İzmir Ticaret Odası, Ticaret Borsası ve Üzüm İhracatçıları Birliği, TARİŞ Manisa Bağcılar Birliği ve TSE temsilcilerinin hazır bulundukları toplantı, TSE Başkanı Faruk A. Sünter'in bir konuşması ile başlamıştır.

Üç gün sürer toplantılarda, konuyu enine boyuna incelemiş ve Haziran ayında Roma'da yapılacak milletlerarası toplantıda ileri süreceğimiz teklifler ve savunulacak unsurlar kararlaştırılmıştır.

Yurdumuzda standard anlamına karşı ilgi artıyor

Türkiye Halk Eğitimi ve Sosyal Yardım Derneği Başkanlığının isteği üzerine, Türk Standardları Enstitüsü Baş Müşaviri İbrahim Kutlutan 9 Mayıs 1966 günü Ankara'da Kızılay Konferans Salonunda «Toplum

Hayatımızda Standardın Yeri ve Önemi» konusunda projeksiyonlu bir konferans vermiştir.

- İnsanlarda toplum hayatının, dil ve yazı gibi aralarında anlaşmalarını ve yardımlaşmalarını mümkün kılan standartlarla başladığını,
- O tarihten, bu yana toplum fertleri arasında huzur ve güvenliğin standardlaşma yolu ile sağlandığını. Ve bu sosyal yararlıklar yanında yine Standardların :
- Sanayide seri halinde imalat yapılmasına,
- Mamül tiplerin azaltılmasına ve kalitelerin iyileştirilmesine,
- Taşıma ve depolamada masrafların azaltılmasına ve her işde kalifiye işçi yetişmesine imkân vermek suretiyle sanayiinin ekonomik yönden gelişmesini desteklediğini,
- Bunda 460 küsur yıl öncesi-ne rastlayan II. Sultan Beyazıt devrinden kalma tarih ve sikalarının, daha o zaman bir çok yiyecek, içecek ve giyeceklerinin standartlarını yapmış olduklarını gösterdiğini,

Projeksiyon yoluyla orijinallerinin örneklerini de göstererek ortaya koyan konferansının sözlerini dinleyiciler ilgi ile izlemişler ve çok yararladıklarını söyleyerek memnurluklarını belirtmişlerdir.

T. Odalar Birliği XIX. Genel Kurulu toplandı

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği XIX. Genel Kurulu 28-29 Mayıs tarihlerinde, Ankara'da yapılmıştır.

Hükümet üyelerinden bazıları ile seçkin bir davetli topluluğunun da yakından izledikleri toplantıya Oda ve Borsaları temsilen 500'e yakın bir delege topluluğu katılmıştır. Toplantıda Birliğin bir yıllık faaliyeti gözden geçirilmiş, geçen yıl bütçe tatbiki katı tasdik edilerek gelecek yılın bütçesi kabul edilmiş ve Türkiye ekonomisi incelenerek, Özel Sektör men-suplarının dilek ve temennileri tesbit edilmiş ve son olarak yeni Yönetim Kurulu seçimi yapılmıştır.

Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Millî Komitesi Genel Kurulu toplandı

TSE'nin de üyesi bulunduğu Milletlerarası Ticaret Odası (MTO) Türkiye Millî Komitesi Genel Kurulu 29 Mayıs 1966 Pazar günü saat 19 da Komitenin Sekreteryasının bulunduğu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği merkezinde toplanmıştır. Faruk A. Sünter'in başkanlığında yapılan toplantıda Komitenin faaliyet ve mali raporları okunarak onaylanmıştır.

Yaş Meyve ve Sebze İhracatı Seminerinde
TSE Başkanı Faruk A. Sünter'in verdiği tebliğ

YAŞ MEYVE VE SEBZE İHRACATI GENEL PROBLEMLERİ

TSE BAŞKANI FARUK A. SÜNTERİN «YAŞ MEYVE VE SEBZE İHRACATI SEMİNERİ»NDE VERDİĞİ TEBLİĞİN GENİŞ BİR ÖZETİNİ AŞAĞIDA VERİYORUZ :

«Ulusal Kalkınmamızın gerektirdiği dış ödeme gücümüzü arttırmak için girişilen çabalar arasında en sağlam kaynağın ihracat olduğu hepimizce bilinen bir gerçektir. Yıllar yılıdır bu kaynağı geliştirmek üzere çeşitli çabalarda bulunmamıza rağmen özlediğimiz sonuca maalesef varamamış bulunmaktayız. Bu cihetin başarılması için girişilen gayretler arasında bizleri burada toplayan İGEME Teşkilatını da ilk planda saymak yerinde olur. İGEME kurulduğu gündenberi elindeki kısır imkânlarla ihracatın her dalına eğilmiş, başarısızlık nedenleri üzerinde durmuş ve pratik sonuç verecek çare ve tedbirleri aramaya koyulmuştur.

İGEME ihracatın arttırılması için yapılan bu incelemelerini :

1. Geleneksel ihracat maddelerimizin daha çok döviz sağlama larını,
2. Eski den döviz getiren bir ihracat maddesi iken bugün artık kurumuş bulunan kaynakların canlandırılma imkânlarını,
3. Bu konuda memleket dış ticaretine kazandırılacak yeni ihracat maddelerinin bulunup düzenlenmesini.

Öngören bir program dahilinde bu çalışmalarını yürütmüştür.

Esefle belirtmek isteriz ki imkânların azlığı dolayısıyla parmakla sayılacak kadar az olan bu tedbir raporları çeşitli zihniyetlerin yersiz çarpışmaları yüzünden uygulanmaya konulmamış ve böylece bu kadar emek ve masraftan Türk Ekonomisi gerekli faydayı sağlayamamıştır.

İGEME'nin yaptığı bu çalışmalarından kendi gayretleri ile uygulanmasına geçtiği, bir iki küçük dolaylı

yardım bir tarafa bırakılırsa, yaş meyve ve sebze konusudur.

Gerçekten şeftali, üzüm ve turunçgiller üzerinde hazırladığı raporların ve bu raporların ileri sürdüğü tedbirlerin Ziraat Bankasında teşekkül eden AİD Fonunun da maddi yardımı ile yapılan deneme ihracatları ticari bir seviyeye çıkarılabilmiş, bunlar bilanço bakımından mahdut kârlar ve hatta bazan zararlar vermiş olmalarına rağmen Türk meyvelerinin gelecekteki ihracat imkânları bakımından faydalı tecrübeler edinilmesine yol açmıştır.

En büyük kazanç muhakkak ki bu noktadadır.

Öyle zannediyoruz ki, İGEME bu semineri düzenlerken bu raporlarla ve tecrübelerle varılan bu noktada memleketin konu üzerine eğilen siz aydınlarını biraraya toplayarak nerede olduğumuzu ve bundan böyle nereye gitmemiz lazım geldiğini hep beraber görmek, düşünmek ve ileriye doğru atılacak adımların programını yapmak amacını gütmektedir.

Bu seminerde konunun çeşitli yönleriyle ilgili yetkili arkadaşlarımız tebliğler hazırlamış bulunuyorlar.

Bu tebliğlerin dinlenmesi, tartışılması ve bunlardan geleceğin programının çıkarılması muhakkak ki çok faydalı olacak ve İGEME çalışmalarının yarımına ışık tutacaktır.

Bilindiği gibi üzerinde yaşadığımız topraklar binlerce yıl ötesine kadar gidilince görüleceği gibi yaş meyve ve sebzelerin dünya üzerinde yetiştirildiği ilk bölgelerdir.

Bugün dünya'nın en büyük meyve ve sebze sarfiyatının yapıldığı Batı Avrupa henüz vahşet devrindeyken, Anadolu'da yaşayan heykeltraşlar etraflarındaki çeşitli meyveleri model alıp lâhitler üzerine gırlandılar işliyorlardı. Müzelerimiz böyle örneklerle doludur.

Bu kısa giriş Türkiyemizin yaş meyve ve sebze geliştirilmesinde Gü-

neş - Toprak - Su, kısaca ekolojik yeterlik bakımından dünya'nın en ileri imkânlarına malik olduğunu göstermek içindir. Bunda zaten kimsemin şüphesi de yoktur. Yalnız aradan geçen bu uzun yüzyıllarda her tarafta bu işlere gerekli düzen verilmesi için büyük çabalar sarfedilirken, biz tabiatın cömertliğinin yarattığı bir uyusukluk içinde kalmış, ve bu gevşeklikleri anladığımız şu sıralarda bilimsel ve teknik kalkınma ile gelişen yeni yetiştirici pazarlardan geri kalmış bulunmaktayız.

Bu noktada ikinci bir kusurumuz da ortaya koymamız bu çetin problemin çözümlenebilmesi için zorunludur.

Dünya'da olanları az biliyoruz, eksik biliyoruz, yanlış biliyoruz. Bu durum karşısında kendimizde gereğinden fazla imkânlar olduğunu zannediyoruz, ve bu anlayışla aldığımız kararlar ve giriştiğimiz teşebbüsler çoğu zaman hüsrarla neticeleniyor.

Bu semineri o bakımdan da çok faydalı bulmakta olduğumuzu arz etmek isterim. 4-5 yıllık bir çalışma devresi bizleri bu gerçekle karşı karşıya getirmiş olduğu için bundan böyle plân ve programlarımızı yaparken daha gerçekçi olmamız ve yarınki çalışmalarımızı artık mutlak olumlu sonuçlara bağlamamız zorunludur.

Kendî kendimizi tenkit bahsinde ne kadar ileri gidebilirsek ve bu noktalarda ne kadar samimi olabilirsek o kadar çabuk ve olumlu neticeler alacağımızdan şüphe etmiyorum.

Yaş meyve ve sebze dünya'da insanlığı'nın ilk zamanlardan beri beslenmesinde kullandığı tabiatın en büyük hediyesidir. Hazreti Havva'dan bu yana meyveler ve sebzelerde bilhassa vitamin önemi anlaşıldıktan sonra sürekli bir tüketim isteği karşısında üretim de artmış ve bu alandaki gelişmeler her yıl artan bir tempo ile çok büyük rakamlara ulaşmıştır. Bu hususta değerli dostumuz Mr. Lumholtz'un tebliği sırasında

daha derinlere inme fırsatını bulacağız.

Herhangi bir bahçede tesadüfen yetişen fevkalâde güzel, kaliteli bir mal övünülecek bir istihşâldir ama devamlı ve büyük miktarda mala ihtiyaç gösteren bir ihracat düzenini ortaya koyamaz. Bugün ihracatçı olabilmek için yaş meyve dalında aynı varyeteden geniş alanlarda büyük istihşâl miktarlarına ihtiyaç vardır. Değerli dostum sayın Prof. Özbek herhalde bu noktayı huzurunuzda genişliğine belirtecek ve tarım alanında alınması gerekli tedbirleri birer birer gösterecektir.

Büyük ölçüde, yani yabancı piyasaları sürekli olarak besleyecek ölçüde, belirli vasıfta standard bir mal yetiştirirken bunların zararlılar tarafından bozulmamış olmasını sağlamak ve istihşâl devresinde mahsulü korumak, yani kısaca, gerekli müca-deleyi de başarmak lâzımdır.

Mücadelesi yapılmış, ticarî miktara ulaşılmış bir mahsulün elde edilmesi de ihracatın özlenen ölçülere çıkarılmasına yetmez. Konferansçılarımızdan Cemil Parman ve Cavit Oral arkadaşlarımızın ortaya koyacakları teşkilâtlanma, kredi ve risk gibi konuların da gereği gibi düzenlenmesi ele alınmalıdır.

Ondan sonra marketing konusu bütün incelikleriyle ele alınmazsa yine özlenen sonuca varılamaz. Sayın Rauf Kandemir ve Sayın Fasih Atam Marketing problemlerine bütün detayları ile olmasa bile temas etme du-

rumunda kalacaklardır. Yaş meyve ve sebze ticaretinde bugün en önemli unsur olarak bilgilî bir standardizasyon - burada meyvelerin sınıflandırılmasında ambalajına kadar olan geniş bir işletmeyi kast ediyorum - ve dikkatli bir kontrol başta gelmekte ve nihayet nakliye problemleri, reklam ve propaganda, gerçek ve sürdüratlı enformasyon servisleri ve hepsinden mühim rakip piyasalara bütün bu verilerin dikkatle uygulanması sonunda gidecek kaliteli malların fiyat bakımından rakiplerle boy ölçüşecek seviyede ucuz olmasının temini şarttır.

Arkadaşlarımızın tebliğlerinde neler söyleyeceklerini maalesef önceden bilmiyorum. Fakat iyi kurulmuş bir nakliye ve soğuk hava zinciri, aktarmayı mümkün merteye bertaraf eden bir ulaştırma, aktarma gerektiğinde malların bozulmamasını sağlayacak ara merkezler, hep aynı problemin başarıya ulaşması için kısa kısa dokunduğum, önemleri çok büyük ve halledilmesi gerekli noktalardır. Bütün bunlar ayrı ayrı tertiplenip hep beraber meydana koyacakları bir imkânlar topluluğu halinde memleket yaş meyveciliği emrine sağlanmadan tam bir başarı beklenmemelidir.

Görüyorsunuz ki burada hep bildiğiniz noktalara dokundum. Fakat bunları bir araya toplayıp şu kısa zamanda önünüze sermekle karşımızda ne kadar çok cepheli bir problemiz bulunduğunu belirtmeğe çalıştım.

Ticaret Bakanı Macit Zeren ve diğer ilgililer Yaş Meyve ve Sebze Seminerini takip ederlerken

Türkiye'nin yaş meyve ve sebze ihracatında, diğer ihracatçı memleketlere kıyasla geri kaldığı bir noktayı da gözden uzak tutmamalıyız. Ekolojik faktörler bakımından Anadolu'ya çok cömert davranan tabiata karşı bugünkü alıcı pazarların meydana getirdiği büyük topluluklardan Türkiye'miz maalesef rakiplerine nazaran fersah fersah uzaktadır. Bizim en sürdüratlı vasıtalarla 4-5 günde ulaşabildiğimiz yerlere, meselâ İtalya, günle değil saatle ölçülen zamanlarda malların pazarlama imkânlarına maliktir. Yaş meyve ve sebze gibi çabuk bozulan maddelerde bu cihet, bizim aleyhimize ve rakiplerimizin lehine olmak üzere, çok önemli bir durum ortaya koymaktadır. Bunun içindir ki bizim gibi uzak memleketler, alıcı büyük pazarlarda gelişen sarfiyat isteklerinden faydalanarak, bugün bu durumu, yaş meyve ve sebze ihracatını taze olarak yapmak yerine usare, konserve gibi şekil değiştirme sanayileri kurarak halletme yolunu tutmuşlardır. FAO'nun istatistiklerine bir göz gezdirecek olursak, portakal ihracatımızda büyük ümitler bağladığımız Batı Almanya'nın 1955/56 yıllarında 430.000 ton portakal ithal etmişken, bu ithalatının 1962/63 yıllarında ancak 710.000 tona yükselmiş, yani % 70 kadar bir artış kaydetmiş olduğunu görürüz. Buna mukabil aynı Almanya'nın 1955/56 yıllarındaki meyve konserveleri ithalatı sadece 60.000 ton iken 1962/63 yıllarında bu miktar 303.000 tona yükselmiş, yani 5 misli olmuştur.

Dünya taze meyve ve bunların şekil değiştirmiş sanayi mamüllerine ait istatistikler gözden geçirilirse, bu oranların eş sığramalarla yürüdüğü, daha çok meyve ve sebze yenilmesine devam olunmakla beraber, usare ve konservelerdeki artışın kıyaslanmıyacak orantıda arttığının bir gerçek olduğu görülür.

Şimdi sort zamanlarda usare ve konservelerin yanında dondurulmuş meyve ve sebzelerde büyük ölçüde yol almakta ve yaş meyve ve sebze ihracatının yarınında meydana gelecek takdim değişiklikleri içir oldukça kuvvetli istikâmetlere işaret etmektedir.

Bu seminerimizi sonuçlandırırken dünya piyasalarında kalitece ve bizim coğrafi şartlarımıza elverişli düşen bu yenilikler üzerinde de durmak yerinde ve faydalı olur.

Bana ayrılan vakti biraz geçmiş bulunuyorum. Onun için burada sözlerime son verir, Seminerimize başarılar diler ve varacağı sonuçların memleket ekonomisinde faydalar sağlamasını dilerim.»

MİLLETLERARASI STANDARDLAŞTIRMA HABERLERİ

BAŞKANLIK DIVANI
Önde mütercimler, sağda
ISO'dan Mr. Maréchal

Alman delegeleri ile 90 ve 93 Numaralı Komitelerin temsilcileri

İngiliz delegeleri ile 48 Numaralı Teknik Komitenin temsilcileri

Teknik Komite Genel Kurulundan bir görünüş

ISO / TC 34 Toplantıları Mayıs ayında da devam etti

TEKNİK KOMİTENİN GENEL KURUL TOPLANTISINI TARIM BAKANIMIZ BAHİRİ DAĞDAŞ AÇTI

26 Nisan 1966 günü Türk Standartları Enstitüsünde başlamış bulunan Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı 34 Numaralı «Tarımsal Besin Ürünleri» Teknik Komitesi çalışmaları Mayıs ayında da devam etmiş ve 5-6 Mayıs günlerinde yapılan Teknik Komite Genel Kurul toplantıları ile son bulmuştur.

2 Mayıs günü, TC 34'e bağlı 8 numaralı «Münebbih Besinler» Alt Komitesinin «Çay» Çalışma Grubu toplanmış ve memleketimizi de çok yakından ilgilendiren bu ürünün standardı hakkındaki görüşmelerde Arjantin, Hindistan, Bulgaristan, Fransa, Almanya, Macaristan, İngiltere ve Türk temsilcileri hazır bulunmuşlardır.

3 Mayıs günü bir taraftan 8 Numaralı «Münebbih Besinler» Alt Komitesi çalışmalarına başlarken, diğer taraftan da 4 Numaralı «Tahıl ve Baklagiller» Alt Komitesinin toplantıları başlamıştır. TC 34'ün en önem-

li ve geniş Alt Komitelerinden biri olan SC 4'ürr toplantıları 3 gün devam etmiş ve Macaristan, Fransa, Almanya, Bulgaristan, İngiltere, Polonya, Çekoslovakya ve Türkiye delegasyonları katılmışlardır.

«Tarımsal Besin Ürünleri» Teknik Komitesi Genel toplantısına 5 Mayıs 1966 günü başlamıştır.

Tarım Bakanı Bahri Dağdaş'ın da hazır bulunduğu ve açış konuşmasını yaptığı toplantıda ilk sözü TSE Başkanı Faruk A. SÜNER almış ve Teknik Komite'de çalışmalara katılan 11 ülkenin temsilcilerine «Hoş geldiniz» dedikten sonra Genel Kurul'a başarılar dilemiş ve Tarım Bakanını, açış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet etmiştir.

Tarım Bakanı Bahri DAĞDAŞ yandaki sütunda verdiğimiz konuşmayı yapmıştır.

Toplantıda, Komite'nin müstakbel programları ve Alt Komitelerin sunduğu faaliyet raporları görüşülmüş ve teklif edilen karar tasarımları tartışılarak kabul edilmiştir.

TC 34'ün Başkanı Macar Prof. Kovats toplantının sonunda yaptığı konuşmada, çalışmaların sadece ticari bakımdan değil, aynı zamanda bilimsel seviye yönünden de tatminkâr olduğunu belirtmiş ve bütün delegelerin hisselerine tercüman olduğunu söyleyerek, kusursuz organizasyon ve gösterilen sıcak misafirperverlik için TSE ilgililerine teşekkür etmiştir.

Toplantıların kapanışı dolayısıyla Tarım Bakanı Bahri DAĞDAŞ delegeler şerefine Atatürk Orman Çiftliğinde bir yemek vermiştir.

TARIM BAKANI BAHRİ DAĞDAŞ'IN KONUŞMASI

«Sayın Başkan,
ISO'nun 34 No. lu Teknik Komitesi'nin Sayın Üyeleri,
Sayın TSE Başkanı Sünter, Muhterem Misafirler,

Bugün Milletlerarası Standardlaştırma Teşkilâtı'nın bir Teknik Komitesi, ilk defa olarak memleketimizde Türk Standardları Enstitüsü'nün davetini kabul ederek toplanmış bulunuyor.

Dünyanın her tarafından gelerek bu dâvaya gönül veren delegeleri şahsım ve Hükümetim adına en samimi saygılarımla selâmlar ve «hoş geldiniz» derim.

Bu gibi toplantıların aynı amaç etrafında birleşen insanları bir birleriyle yaklaştırmayı, yakın kişisel dostluklar yaratması, birbirlerinin sevdirmesi belli işlerin iyi yürütülmesini sağlamakla kalmaz. Yaratılan bu uluslararası iklim insanlığın her alanda özlenen gelişmesine de yol açar, fırsatlar hazırlar.

Bu bakımdan bu toplantının faydalarını yalnız standardlaştırmanın dar çerçevesine sığdırmadığını belirtmek isterim.

ISO Teşkilâtı'nın dünya çapındaki önemi malumdur. Bu teşekküle halen 54 memleketin üye olduğunu öğrenmek dünya üzerindeki yerini belirtmeye yeter. 1114 Teknik Komitesiyle dünya standartları yapma çabasında olan bu milletlerarası kuruluş, 1955 yılına kadar yalnız endüstri maddeleriyle uğraşırken, bu tarihten sonra tarım ürünlerini de ele almış ve Teknik Komiteler kurmuştur. Bu Teknik Komitelerden Tarımsal Besin Ürünleri ile görevlendirilen 34 sayılı komitesinden çoğu bizleri yakından ilgilendirdiği için Türk Standardları Enstitümüz bu çalışmalara tam üye olarak katılmaktadır.

34 sayılı Teknik Komite ISO Komiteleri içinde en faal olanlarından biridir. Çok kısa olan hayatında 30 standard taslağı hazırlamakla kalmamış, 39 milletlerarası yetkili kuruluşla işbirliği sağlamıştır. ISO'nun hiçbir Komitesi bu genişlikte bir işbirliği kuramamıştır.

Bu bakımdan 34 sayılı Komiteniz her türlü takdire lâyıktır.

Çay, hububat ve bakliyat, iştah açıcı maddeler gibi memleketimiz tarım ürünlerini standardlaştırmaya çalışan bu komiteyi Türkiye'ye davet etmekle TSE, pek çok ilgili Türk aydınına ISO'nun işlerini yakından görmek ve çalışmalara katılmak inkânını da sağlamıştır.

Memleket ve milletlerarası standardlaştırma konularında gayretlerini yakından izlediğimiz Türk Standardları Enstitüsü'ne de bu inkâmı da sağladığı için ayrıca teşekkür etmek isterim.

Biz Tarım Bakanlığı olarak ISO'nun ve TSE'nin tarımsal ürünler ve bunlara ait metodlar üzerindeki gayretlerini özel bir değer vererek izliyoruz. Millî ve milletlerarası ticaret düzeninin kurulmasında ve gelişmesinde temel bir unsur olan ISO standartlarının sayısı ne kadar artarsa, bütün memleketlerin ekonomik gelişmesine o kadar fayda sağlayacağına inamıyor ve standardlaştırma çalışmalarını bu görüşün altında millî olsun, milletlerarası olsun her alanda desteklemeyi bir görev biliyoruz.

ISO'nun 34 sayılı Teknik Komitesini bu duygularla açar, Ankara çalışmalarının başarılı olmasını diler, hepinizi saygı ile tekrar selâmlarım.»

TÜRK DELEGELERİ

HOLLANDA, IRAK VE HİNDİSTAN DELEGELERİ

FRANSIZ DELEGELERİ

BULGAR VE ÇEK DELEGELERİ

ISO'NUN İLK BASKANI H. COONLEY ÖLDÜ

Üzüntü ile haber aldığımıza göre, Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) nun ilk Başkanı Amerika'lı Mr. Howard Coonley, 25 Şubat 1966 günü hayata gözlerini yummuştur.

Mr. Coonley, Amerikan Standardları Birliği (ASA) nın 22 yıl Direktörlüğünü yapmış, 2 yıl Başkanlıkta, 5 yıl da İcra Komitesi Başkanlığında bulunmuştu.

24 Ekim 1946 yılında geçici olarak yapılan ISO Genel Kurul toplantısında, Teşkilâtın Başkanı seçilmiş ve resmi başkanlığı, ISO'nun kuruluş tarihi olan 23 Şubat 1947'den, 31 Aralık 1949'a kadar devam etmiştir.

Öldüğü zaman 89 yaşında bulunan Mr. Coonley, gerek II. Dünya Savaşı sırasında memleketine yapmış olduğu hizmetler; gerekse savaştan sonra içinde bulunduğu endüstride ve standardlaştırma işlerindeki başarıları dolayısıyla çeşitli ülkelerden kendisine tevcih edilen sayısız nişanlara sahip bulunuyordu.

ASA Direktörü Mr. Roger E. Gay, Coonley'in ölümü münasebetiyle şunları söylemiştir : «Onun ölümüne, bütün standardlaştırma âlemi yas tutuyor.»

STANDARD, TSE adına bu büyük standardcının hatırasını saygıyla anar.

STACO ÜYELERİ ANIT - KABİR ÖNÜNDE

ISO'nun Standardlaştırmanın Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi yıllık Toplantısı Ankara'da yapıldı

16 - 19 Mayıs'ta TSE'de yapılan STACO toplantısına 13 memlekettten 19 üye katıldı

Milletlerarası Standardizasyon derri biri olan STACO (Standardlaştırmanın Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi) yıllık toplantısını 16 - 19 Mayıs 1966 günlerinde Türk Standardları Enstitüsünde yapmıştır.

STACO bilindiği gibi geçen yıl Lizbon'da toplanmış ve bu çalışmalara, üyeliğe seçilmiş bulunan TSE Başkanı Faruk A. Sünter de ilk defa olarak katılmıştır. TSE'nin komiteyi ertesi yıl çalışmaları için Ankara'ya davet etmesi ve bu davetin oybirliği ile kabul olunması üzerine, Mayıs ayının 16 - 19 günleri arasında Ankara'da 1966 toplantısını yapan STACO'ya, 13 memlekettten 19 üye katılmıştır.

16 Mayıs Pazartesi günü TSE'nin çeşitli dilleri, anında çevirme tesisatına sahip yeni toplantı salonunda görüşmelere, Başkan T.R.B. Sanders'in açış konuşması ve TSE Başkanı'nın buna cevap teşkil eden «hoş geldiniz» konuşmasıyla başlamıştır.

Toplantıda Mr. A. Rasko (Çekoslovakya), Mr. J. Cler (Fransa), Dr. H. Nitsche (Almanya), Mr. P. Takacs (Macaristan), Mr. F. Völgyes (Macaristan), Mr. S. K. Sen (Hindistan), Mr. J. M. Madsen (Hollanda)

STACO Başkanı Mr. Sanders toplantının açılışı sırasında konuşurken. Yanda ISO Genel Sekreter Yardımcısı Mr. Rambal görülüyor

Mr. F. F. Van Rhijn (Hollanda), Mr. J. Wodzicki (Polonya), M. J. Ordon (Polonya), Mrs. Moreira (Portekiz) Mr. R. Teichmann (Güney Afrika), Mr. O. Sturen (İsveç), Mr. G. Weston (İngiltere) Mr. L. Gren (IEC) Mr. W. Rambal (ISO) hazır bulundular.

Yukardaki isimlerden de anlaşılacağı gibi bu toplantıya katılanlar genellikle millî standard kuruluşlarının Başkanlık veya Yüksek Sevk ve İdare kademelerinde görevli ve standard dünyasının yakından tanıdığı seçkin kimselerdi.

Dört gün süren toplantılarda sabahları 9 - 12 ve öğleden sonraları 2 - 6 arasında sürekli çalışmalar yapılmış ve her günün sonunda varılan kararlar, tutanaklar ve dökümanlar, geceleri TSE'de hazır tutulan özel bir ekip tarafından çoğaltılmış ve sabahları üyelere dağıtılmak suretiyle çalışmalar düzenli bir şekilde yürütülmüştür.

STACO'nun tercüme işleri de ISO Sekreterya'sının yardımı ile TSE personeli tarafından yapılmış, böylelikle, ilk defa olarak dışarıdan yabancı mütercim getirilmeksizin milletlerarası bir toplantının düzenlenmiş olması takdirle karşılanmıştır.

STACO'nun gündemindeki maddelere geçilmeden önce evvelki ay için de hayata gözlerini kapamış bulunan üyelere ilk kurucu Başkan Coonley ve onun kadar bu işlere emek vermiş AFNOR'un müteveffa Genel Müdürü J. Birle'nin hatıratlarını anmak üzere saygı duruşunda bulunulmuştur.

Bu arada STACO, Türkiye'nin Kurucusu müstesna inkılâpçı Atatürk'ün kabrine bir çelenk konulmasını ve saygı duruşunun ertesi günü Amt . Kabir'e gidilerek Çelenk koyma sırasında yapılmasını oybirliği ile karara bağlamıştır.

Gündemdeki konulardan S.Z. Sis teminin bütün dünyada kullanılması çareleri, standard ürün ve mamullerin kodlanması ve standartlarda gösterilen hareket yönleri üzerinde başlanmış bulunan çalışmalar iletirilmiş ve ilerisi için yapılacak iş programları tesbit olunmuştur.

Bu arada, standardın ekonomik faydalarını belirtmek üzere başlayan etüdleri yürütmek üzere bir alt komite kurulmuş, millî ve milletlerarası standartların daha kısa zamanda hazırlanabilmeleri çarelerini araştırmak üzere yapılan anketin derlenerek sonuçlandırılması işi üyelere Mr. S. K. Sen (Hindistan) ve bu anketin ışığı altında millî enstitülerin organizasyonu ve genişlemesi konusunda başlanacak çalışmalar için bir doküman hazırlanması görevi de üyelere Faruk A. Sünter (Türkiye) e verilmesi karara bağlanmıştır.

Toplantı 19 Mayıs Perşembe akşamı son bulmuş ve üyeler tesis ve laboratuvarları topluca incelemişler ve ummadıkları bir gelişme ile karşılaştıklarını ifade ile takdirlarini belirtmişlerdir

IEC Temsilcisi Mr. Gren, İngiliz Mr. Weston, TSE Başkan F. A. Sünter ve İsveçli Mr. O. Sturen

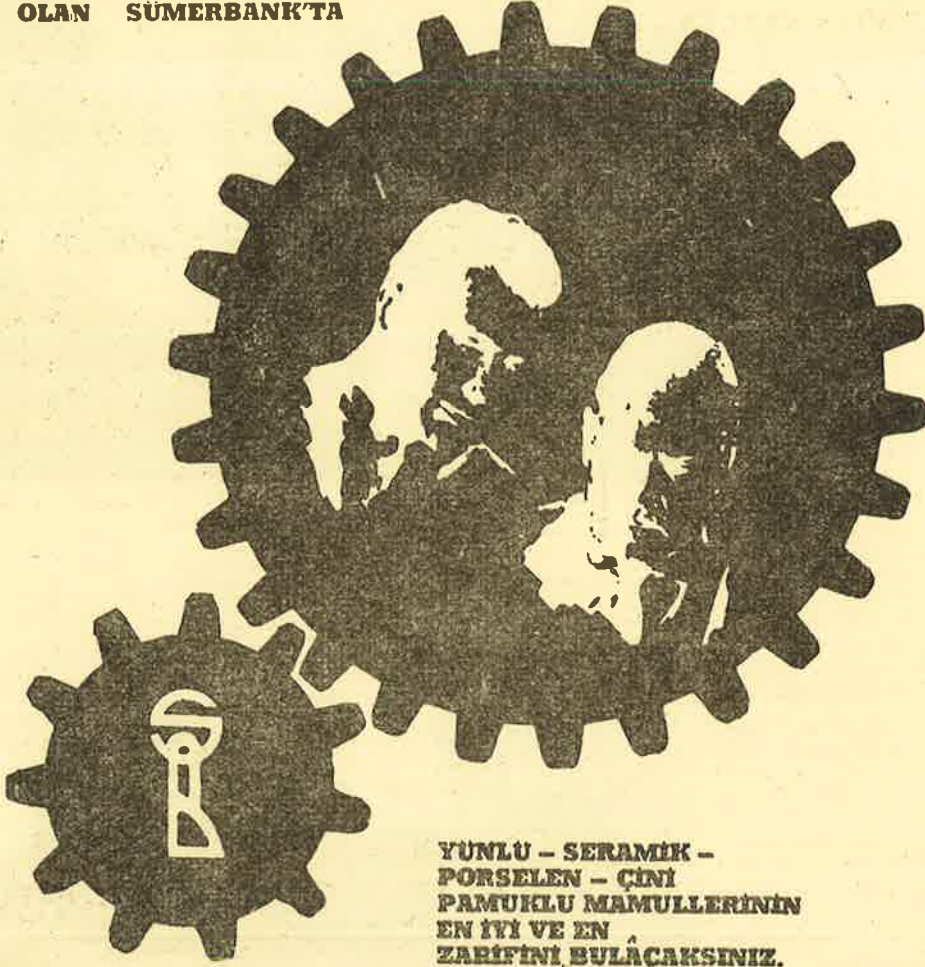

Güney Afrika Birliğinden Mr. R. Teichmann ve Portekizli Mrs. Moreira

Hollandalı Mr. Mad sen ve Van Rhijn

**ANA SANAYİ KOLLARIYLA
MEMLEKET HİZMETİNDE
OLAN SÜMERBANK'TA**

**YUNLU - SERAMİK -
PORSELEN - ÇİNİ
PAMUKLU MAMULLERİNİN
EN İYİ VE EN
ZARIFINI BULACAKSINIZ.**

Basın A — 2659 (56)

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

ESKİŞEHİR

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

**Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları**

En iyi kaliteli mallariyle daima

müşterilerinin emrindedir

**ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir**

**Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 . 2105**

TSE GENEL KURULU ÜYELERİ

I — TEMSİLCİ ÜYELER :

A. GRUPO :

1 — Ankara Üniversitesi :

Fen Fakültesi Prof. Dr. Enis ERDİK
Ziraat Fakültesi Prof. Dr. Kâzım KÖYLÜ
Prof. Dr. T. YAZICIOĞLU

2 — Atatürk Üniversitesi :

Ziraat Fakültesi Dr. Ali İSTAR

3 — İstanbul Üniversitesi :

Fen Fakültesi Prof. Dr. Halit KESKİN
İktisat Fakültesi Prof. Dr. Mehmet OLUÇ
Orman Fakültesi Dr. Adnan BERKEL

4 — İstanbul Teknik Üniversitesi :

Elektrik Fakültesi Prof. Haldun GÜRMEK
İnşaat Fakültesi Prof. Bekir POSTACIOĞLU
Maden Fakültesi Doc. Dr. Recep SAFOĞLU
Makina Fakültesi Ord. Prof. Dr. Cahit ÖZGÜR
Mimarlık Fakültesi Doc. Sedat GÜREL
Kimya Fakültesi Prof. Dr. H. CİVELEKOĞLU

5 — Ege Üniversitesi :

Ziraat Fakültesi Prof. Dr. M. HARMANCIOĞLU

6 — Orta Doğu Teknik Üniversitesi :

Mühendislik Fakültesi Prof. Dr. Tarık G. SOMER
Prof. Murat DİKMEN
Prof. Hayri ERTEN
Prof. Dr. Nuri SARYAL
Prof. Dr. M. N. PARLAR
Yard. Prof. A. BİLGÜTAY

7 — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri :

Ankara Akademisi Prof. Necati İŞÇİL
Eskişehir Akademisi Prof. Dr. S. KESKİNOĞLU
İstanbul Akademisi Prof. Dr. Yahya A. SUNER
Prof. Ali Haydar ERİSKİN

8 — İlim Müesseseleri :

İstanbul Üniversitesi Prof. Dr. Feridun ÖZGÜR
İktisat Fakültesi İşletme
İktisadi Enstitüsü Prof. Emin ÜNALAN
İstanbul Teknik Üniversitesi
Elektroteknik Kurumu Prof. Nejat AYBERS
İstanbul Teknik Üniversitesi
Isı Tekniği ve Ekonomisi Prof. Tulu BAYTIN
Araştırma Kurumu
İstanbul Teknik Üniversitesi
Yapı Araştırma Kurumu
İstanbul Teknik Üniversitesi
Ziraat Makinaları Muayene
ve Araştırma Merkezi Prof. Dr. İ. Hakkı ÖZ
Tarım Bakanlığı Orman
Araştırma Enstitüsü Bahattin AYIK
Robert Kolej Araştırma
Merkezi Prof. Dr. Necmi TANYOLAC
Tekel Enstitüsü Müdürlüğü Sadiye ENERCAN
Milli Produktivite Merkezi Ertuğrul KÖPRÜLÜ
İhracatı Geliştirme
Etüd Merkezi Sadun ETENSEL
Siyasal Bilgiler Fakültesi
Sehircilik ve İskân Enstitüsü Mehmet AKTAN
Millî Savunma Bakanlığı Bnb, Hilmi İSMAİLOĞLU
ARGE Başkanlığı Zeyvad PARLAR
Türk Loydu
Türkiye Bilimsel ve Teknik
Araştırma Kurumu Turhan İSKİT

9 — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Hasan ASMAZ
Ayhan ERKAN
Hamza ÖZMERAL
Medenî SOYSAL
Dr. Ahmet AKSOY
Kemal NOYAN
Kâzım TURGAY
Nejat TURKAN
Mustafa SEYREK
Arman GÜRAN
Ziya GÜNAY
Ekrem KANGAL

B. GRUPO :

1 — Bakanlıklar :

Başbakanlık Devlet
Plânlama Teşkilâtı
Müşteşarlârı
Ticaret Bakanlığı Nejat ÖLCEN
Sanayi Bakanlığı Mustafa Fethi ARIEMRE
İmar ve İskân Bakanlığı İsmail DEVLETKUSU

Millî Savunma Bakanlığı
Millî Eğitim Bakanlığı
Bayındırlık Bakanlığı
Sağlık ve Sosyal Yardım
Bakanlığı
Tarım Bakanlığı
Ulaştırma Bakanlığı
Gümrük ve Tekel Bakanlığı
Turizm ve Tanıtma Bakanlığı
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanlığı
Köy İşleri Bakanlığı

Tuğnl. Enver DEMOKAN
Saip DEVELİ
Mes'ut GÜN

Dr. Fahriye GÖKTÜRK
Ömer BUÇUKOĞLU
Özhan ERDEMĞİL
Adil BALANTEKİN
Öğüt YAZMAN

Mehmet ERDEMİR
Tuna TUNAMAN

2 — Teşekküller :

D.D.Y. İşletmesi Genel
Müdürlüğü Cemâl ÜNER
Devlet Malzeme Ofisi Râtip ERGİL
Genel Müdürlüğü
Devlet Su İşleri Genel
Müdürlüğü Nazmi KARATEKİN
Elektrik İşleri Etüd İdaresi Korkut ÖNGÜN
Genel Direktörlüğü Nurettin NORMAN
Etibank Genel Müdürlüğü
Et ve Balık Kurumu Nazım KAYAKIRAN
Genel Müdürlüğü
İller Bankası Genel
Müdürlüğü Tahsin ARMAZ
Karayolları Genel
Müdürlüğü Mehmet ÖZGÜVEN
Maden Tetkik ve Arama
Enstitüsü Genel Müdürlüğü Dr. Nuh Naci TİLEV
Makina ve Kimya Endüstrisi
Kurumu Genel Müdürlüğü Celâl İMRE
Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü Cemâl ERSEVER
P.T.T. İşletmesi Genel
Müdürlüğü Ömer SEVKAL
Sümerbank Genel Müdürlüğü Kâmil OBA
Toprak Mahsulleri Ofisi
Genel Müdürlüğü Haldun AYDINONAT
T. C. Ziraat Bankası
Genel Müdürlüğü Mazhar AYKUT
Türkiye Çimento Sanayii
T.A.S. Cavit BORÇBAKAN
Türkiye Demir ve Çelik
İşletmeleri Müessesesi Emin BEZER
Türkiye Emlâk Kredi Bankası
Genel Müdürlüğü Mithat ERÇETİN
Türkiye Kömür İşletmeleri
Kurumu Genel Müdürlüğü Faik GENÇER
Türkiye Petrolleri A.O. Kâmil ERDİK
Türkiye Sellüloz ve Kâğıt
Fabrikaları İşletmesi Dr. Osman Y. İZGİ
Türkiye Şeker Fabrikaları A.S. İhsan ERGÜL
Denizcilik Bankası T.A.O. Zekâi BAŞKURT
T. Ziraî Donatım Kurumu
Genel Müdürlüğü Serif OĞANKULU
Azot Sanayii T.A.S. Asım MANTIKCI
Adana Çukurova Pamuk
T.S.K. Birliği Yaşar SUNGUR
Giresun Fındık T.S.K. Birliği Ali GÜLERTEKİN
İzmir İncir, Üzüm, Zeytinyağı,
Pamuk T.S.K. Birliği Feridun SİPAHIOĞLU

C. GRUPO :

1 — Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği :

Nuri CİRİTOĞLU
Orhan ERDEN
Fuat DAĞDEVİREN
Berin BEYDAĞI

2 — Ticaret Odaları :

Ankara Ticaret Odası Muhterem ERKMEN
İstanbul Ticaret Odası Tahsin DOLGUN
Ahmet GÜRE
Kemal BİNGÖL
Sadi SANVER
İzmir Ticaret Odası Mehmet KÜÇÜKDEVECİ
Muammer KAYHAN
Hasan GÜVEN

3 — Sanayi Odaları :

Ankara Sanayi Odası Özdemir YARAR
Ege Böl. Sanayi Odası Kemal İVE
İstanbul Sanayi Odası Enver SELAY
Faruk GÖNEL
Ertuğrul SOYSAL

4 — Ticaret ve Sanayi Odaları :

Adana Ticaret ve Sanayi
Odası C. Naci GÜLALP
Adapazarı Ticaret ve
Sanayi Odası Osman ERKAYA
Bursa Ticaret ve Sanayi
Odası Rafet SÖZÜÇETİN

(Devamı 16. sahlfede)

(Baştarafı 15. sahifede)

Eskişehir Ticaret ve Sanayi Odası
Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası
İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası
Konya Ticaret ve Sanayi Odası
Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
Samsun Ticaret ve Sanayi Odası
Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası
Antalya Ticaret ve Sanayi Odası
Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası

5 — Ticaret Borsaları :

Ankara Ticaret Borsası
Adana Ticaret Borsası
Bursa Ticaret Borsası
Erzurum Ticaret Borsası
Edirne Ticaret Borsası
İstanbul Ticaret Borsası
İzmir Ticaret Borsası
Konya Ticaret Borsası
Eskişehir Ticaret Borsası
Tekirdağ Ticaret Borsası
Adapazarı Ticaret Borsası
Ceyhan Ticaret Borsası
Corlu Ticaret Borsası
Mersin Ticaret Borsası
Uzunköprü Ticaret Borsası
Kars Ticaret Borsası

6 — Bankalar :

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası

7 — İhracatçı Birlikleri :

Karadeniz Bölgesi Fındık İhracatçıları Birliği
İstanbul İhracatçıları Birliği
İzmir İhracatçıları Birliği

Murat İNCE
Mustafa ÖĞÜCÜ
Arif TACETTİN
Süleyman ÖZBATMAN
M. Ekrem İNAL
Muzaffer UZAR
Müfit AKÇAY
Hakkı TATOĞLU
Ali Sırrı KUSKAY
Adnan ÖZBERK
Turhan TANRIVER
Ruhi ÜSTENCİ
Münir KÖŞKÜ
Rifat YILMAZER
Lütfü FURTUN
Cenap SIVRIOĞLU
Sabahattin TANIK
Hanefi ÇINAR
H. Fevzi TOPRAK
Mustafa PAKOL
Mustafa KURTDERE
Sabahattin YAHSI
Osman İŞCAN
Alaattin KARA
Rıza BOZDEMİR

Müeyyet KERİMOL

Orhan TURNALI
M. Zeki ÜLKER
Rauf BAYDAR
Selâhattin SANVER
Sabahattin SÜVARI

Kars Canlı Hayvan, Madde ve Mamülleri İhracatçıları Birliği
Mersin İhracatçıları Birliği

Fevzi AKTAS
Sait AKINCI

8 — Hususi Tesekküller :

Ereğli Demir ve Çelik T.A.S. Esat YAVUZ

II — TABİİ ÜYELER :

1 — Standard hizmeti ile görevli Bakanlıkların bu hizmeti gören daire amirleri :

Ticaret Bakanlığı
Standardizasyon Müdürü
Sanayi Bakanlığı Sanayi Dairesi Reisi
İmar ve İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi Genel Müdürü
Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri G. Müdürü
Tarım Bakanlığı Orman G. Md. Vekili

Fasih ATAM
Orhan SORGUC
Ömer Faruk TEKİN
Osman BOYACI
Turhan UĞUR

2 — Hazırlık Grupları Başkanları :

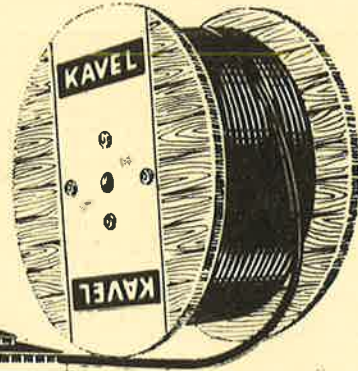
Elektrik Hazırlık Grubu Başkanı
İnşaat Hazırlık Grubu Başkanı (Vekili)
Kimya Hazırlık Grubu Başkanı
Laboratuvar Hazırlık Grubu Başkanı
Maden Hazırlık Grubu Başkanı
Makina Hazırlık Grubu Başkanı
Mevzuat Hazırlık Grubu Başkanı
Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubu Başkanı (Vekili)
Tekstil Hazırlık Grubu Başkanı
Ziraat Hazırlık Grubu Başkanı

Haydar Resit KÖK
Erol YALTKAYA
Selâhattin AKYOL
Prof. Mecit İbrahim OKAY
Dr. Tahsin YALABIK
Cenan Sahir SILAN
Faruk A. SÜNTER
Celâl İMRE
Nihat MUMCU
Prof. Kâzım KÖYLÜ
Kurulu Başkanları :
Faruk A. SÜNTER

3 — TSE Eski Yönetim Kurulu Başkanları :

KAVEL

Kablo ve Elektrik Malzemesi Ltd. Şti.
İSTANBUL — İSTANBUL

*Daima standartlara uygun, Laboratuvar kontrolünü haiz,
en üstün kalite imalât yapar*

MAMULLERİ :

Plâstik İzoleli

- YERALTI KABLOLARI
- ANTİGRON KABLOLAR (Kurşunlu, Kurşunsuz)
- İÇ-DİŞ TESİSAT TELLERİ
- OTO ENSTALASYON TELLERİ
- ÖZEL İLETKEN ve KABLOLAR
- TELEFON TESİSAT TELLERİ
- EMAYE BOBİN TELLERİ (0.10 mm den 3 mm ye kadar)
- HAVAÎ HAT TELLERİ
- PLÂSTİK BORU ve PROFİLLER
- HER ÇEŞİT SUN'İ DERİ

Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

TSE VI. GENEL KURULU TOPLANDI

TSE VI. Genel Kurulu toplantı halinde

Kalite kontrolü çalışmaları, standartların öncelik meseleleri ve uygulanamayı sebepleri ile TSE laboratuvarları üzerinde duruldu

Türk Standardları Enstitüsü'nün altıncı Genel Kurulu, 30 Mayıs 1966 Pazartesi günü saat 10.00 da Enstitü Merkezinde toplanmıştır.

Toplantı, Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter'in, delegeleri Aziz Atatürk'ün manevi huzurunda 1 dakikalık saygı duruşuna daveti ile başlamış ve saygı duruşundan sonra TSE Başkanı yaptığı açış konuşmasında bu Genel Kurul'un bir dönüm noktasında bulunduğunu, zira tamamlanmış bulunan TSE Laboratuvarlarının işletmeye açılması konusundaki güçlüklerin Sayın Genel Kurul üyelerinin tutacakları ışıkla yenilebileceğini belirtmiştir.

Başkanlık Divanı için yapılan seçimlerin sonucunda, TSE Kimya Hazırlık Grubu Başkanı Selâhattin Akyol Genel Kurul Başkanlığına, İmar ve İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi Genel Müdürü Ömer Faruk Tekin'le İstanbul Sanayi Odası Temsilcisi Faruk Gönel de Başkan Vekilliklerine seçilmişlerdir. Böylelikle Genel Kurul Başkanlık Divanı, TSE'nin kuruluşundaki prensibe uygun olarak, Bilim, Resmî ve Özel Sektör temsilcilerinden meydana gelmiştir.

Gündemin 3 üncü maddesinde bulunan TSE Personel Yönetmeliğinde yapılacak değişiklik teklifi çoğunluğun olmaması dolayısıyla Yönetim Kurulunca geri alınmıştır. Böylece bu konu görüşülmemiştir.

4. maddede adları geçen raporlar hakkında tamamlayıcı bilgiler veren Yönetim Kurulu Başkanından sonra delegeler, kalite kontrolü hakkındaki çalışmalarının sonuçlarına dair bilgi istemişler, hazırlanan standartların öncelik meseleleri, standartlarda geçen teknik terimler, standartların Bakanlıklarca kadrosuzluk yüzünden uygulanamayısları sebebiyle meydana gelen durum, TSE Laboratuvarları, standartlar için istenen mütalâaların sonuçlarının ilgili yerlere bildirilmesi konularında konuşmuşlardır.

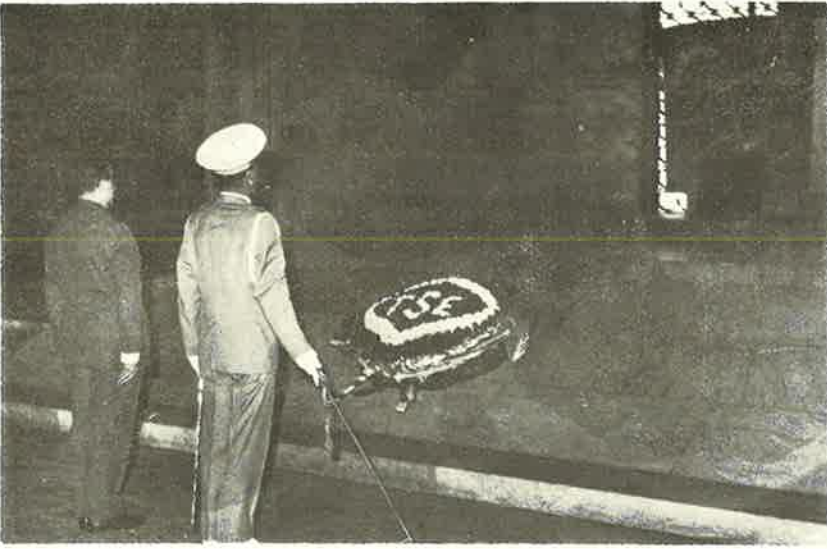
Tenkitlere cevap vermek üzere Yönetim Kurulu adına söz alan Faruk A. Sünter, TSE Laboratuvarları hakkında geniş bilgiler vererek, standard tasarıları için verilen mütalâaların sonuçları hususunda prensip bakımından aynı fikirde bulunduğunu, kalite kontrolü hususundaki çalışmaların olumlu volda olduğunu, terimler bakımından çeşitli öğrenim kuruluşla-
(Devamı IV. sahifede)

Genel Kurul Başkanlık Divanı

Genel Kurul Üyeleri Büyük ATA'nın huzurunda saygı duruşunda

TSE çelengi ATA'nın kabrinde

TSE VI. GENEL KURULUNDAN FOTOĞRAFLAR

TSE korteji Arslanlı Yolda

Genel Kurul dolayısıyla düzenlenen sergiden bir köşe

Genel Kurul'dan bir köşe

TSE Yönetim Kurulu Başkanı
açış konuşmasını yaparken

TSE Yönetim Kurulu toplantıyı izliyor

Genel Kurul Oy Tasnif Hey'eti
iş başında

(Baştarafı I. Sahifede)

rimızda da tam bir birliğe ulaşıl-
madığını ve TSE'nin bu bakımdan
da büyük çabalar harcadığını ifade
etmiş yapıcı tenkitleri ve gelecek-
teki çalışmalara ışık tutan konuş-
maları için delegelere teşekkür e-
derek sözlerine son vermiştir.

Bundan sonra, Yönetim Kuru-
lu Faaliyet Raporu, Mali Rapor ve
Denetleme Kurulu Raporları ka-
rara bağlanmış ve Yönetim Kuru-
lu oybirliği ile ibra edilmiştir.

★

Sabah oturumunda alınan karar
gereğince saat 13.00—14.00 arasında
toplucu Anıt-Kabir'e gidilmiş ve
Büyük Ata'nın huzurunda saygı
durusunda bulunulmuş ve daha
sonra Devrim Şehitleri de ziyaret
edilmiştir.

★

Öğleden sonraki oturumda gö-
rüşülen ilk konu 1966-67 Dönemi İş
Programı ile Bütçe olmuştur. De-
legeler bu konudaki görüşlerini be-
lirttikten sonra Bütçe Komisyonu
raporu okunmuş ve İş Programı ile
Bütçe oybirliği ile kabul edilmiştir.

TSE Mühendislik Hizmetleri
Hazırlık Grubu Başkanı iken Bir-
leşmiş Milletler tarafından Afrika'da
görevlendirildiği için ayrılmak
durumunda kalan Dr. Mehmet Ali
Oksal'ın yerine, aynı Grubun Baş-
kan Vekilliğini yapmış olan Celâl
İmre, Milletvekili olduğu için ayrı-
lan eski TSE İnşaat Hazırlık Gru-
bu Başkanı Feyyaz Köksal'ın yeri-
ne de yine İnşaat Hazırlık Grubu
Başkan Vekili bulunan Erol Yaltka-
va oybirliği ile seçilmişlerdir.

Yapılan Teknik Kurul üyeliği
seçimlerini de A Grubundan Prof.
Turgut Yazıcıoğlu ile Prof. Tarık
Somer; C Grubundan da Murat İn-
ce ve Adnan Özberk kazanmışlar-
dır.

Yönetim Kurulunda görev süre-
leri dolmuş bulunan Prof. Kâzım
Köylü ile Cenân Sahir Silan için
yapılan seçimde de Prof. Kâzım
Köylü yeniden seçilmiş, ikinci üye-
liğe ise İstanbul Teknik Üniversi-
tesi Profesörlerinden Haldun Gür-
men getirilmiştir. Bilindiği gibi 6
kişilik TSE Yönetim Kurulunun
her yıl üçte biri yenilenmektedir.

Gündemin son maddesini teşkil
eden Dilekler bölümünde de dele-
geler, önümüzdeki yıl çalışmaların
daha verimli olmasını temin
amacıyla konuşmuşlar ve Genel
Kurul Başkanı, delegelere ve Yöne-
tim Kuruluna teşekkür ederek otu-
rumu kapamıştır.

Toplantıdan sonra delegeler ta-
mamlanmış bulunan TSE Lâbora-
tuarlarını gezmişlerdir.

★

Faruk A. Sünter, Prof. Kâzım
Köylü, Fasih Atam, Kâzım Turgay,
Celâl İmre ve Prof. Haldun Gür-
men'den meydana gelen TSE Yöne-
tim Kurulu ilk toplantısını yapmış
ve Faruk A. Sünter'i Başkanlığa,
Prof. Kâzım Köylü'vü Başkan Ve-
killiğine ve Fasih Atam'ı da Muha-
sip üyeliğe yeniden seçmiştir.

İLK GÜN ZARFI
FIRST DAY COVER

STACO TOPLANTISI
STACO MEETING

16 - 5 - 1966
ANKARA

Standard

P.K. 73

Bakanlıklar

Ankara

PTT M.O.B.Y. Derneği PK. 110 - Ankara

ISO / STACO toplantıları dolayısıyla PTT özel ilk gün damgası uyguladı

Çini desenli kabartma pullarımız yabancı
delegelerce hayranlıkla karşılandı

ISO/STACO'nun 16 Mayıs günü toplantılarına başla-
ması dolayısıyla PTT İdaresi TSE'de çalışmalar süresince
bir merkez kurmuş ve ISO/TC 34 toplantılarında olduğu
gibi özel bir ilk gün damgası hazırlayarak uygulamıştır.

ISO/STACO toplantısında bu damganın kullanıldığı
16 Mayıs günü ayrı bir özellik de taşımaktadır. Bu özellik,
Ankara'da Ajans Türk Matbaasınca basılmış ve basıncımız-
da geniş yankılar uyandırmış çini desenli kabartma pulla-
rın dünyada ilk defa bu vesile ile tedavüle çıkarılmış olma-
sıdır.

İlk tedavül günü özel damga ile damgalanmış pulların
az sayıda olması koleksiyoncular arasında büyük ilgi uyan-
dırmıştır.

STACO üyeleri pullarımızın nefaseti karşısında ve
bunların Türkiye'de basıldığını öğrenmeleri üzerine hayret
ve takdirlerini belirtmişlerdir.

PTT İdaresinin hem bu güzel pulları, böyle bir toplan-
tı vesilesile tedavüle çıkarması hem de bu toplantılar için
özel damga ve servis ihdas ederek TSE çalışmalarına yar-
dımçı olması dolayısıyla TSE, PTT İdaresine teşekkürlerini
bildirmiştir.

1965 - 1966 DÖNEMİNDE

TSE FAALİYETLERİ

Türk Standardları Enstitüsü, yıllar geçtikçe milletlerarası standard çalışmalarında görüşleri daha yüksek değer kazanan bir kuruluş hüviyetini alma yolundadır

TSE Faaliyet Raporu

TSE Faaliyetinin Genel Görünüşü :

Millî ekonomimizde ve toplum düzenimizde etkinliği her gün biraz daha aydınlığa çıkan standardlaştırma faaliyetini yürüten ve koordine eden TSE, bu yıl da kendisinden beklenen hizmeti geliştirme hızını devam ettirmiştir.

Üstelik bu dönemde, önceki yıllarda daha çoğu yurt içinde geçen faaliyet dış âleme yönelerek gelişmiş, millî hak ve menfaatlerimizin buralarda gerektiği kadar savunulmasına imkân yaratmıştır. Bunun yanı başında, sürekli ve titiz bir çalışma ve gayretin yarattığı güç ve görenek sayesinde, yeni Türk Standardlarının ihtiyaçlarımıza ve imkânlarımıza daha uygun düşecek bir nitelik kazandığı da gözle görülebilen bir gerçek haline gelmiştir.

Böyle olmakla birlikte, çağımızın durmadan değişen şartlarını ve yerine göre değişen yurttas menfaatlerini birbirleriyle bağdaştırabilmek bakımından, olayları çok yakından izleyerek gereklerine uymak zarureti şüphesiz her zaman vardır.

Onun içindir ki, yurtda ve ticarî münasebetlerde bulunduğumuz ülkelerdeki temaslarımızı, araştırmalarımızı, kesmemek zorunluğundayız.

Raporumuzda yerleri geldikçe yapılacak açıklamalardan bu kaçınılmaz hizmete verdiğimiz önem kolaylıkla anlaşılacaktır. Nitekim, standardlar hazırlanırken bilimsel, teknik; resmî ve özel sektör görüşlerine tanınan geniş imkânlar ve bunları hakıyla değerlendirmek üzere yapılan toplantılar ve yurt dışı faaliyetlerde kaydedilen gelişmeler, hep bu cümledendir.

Bu arada milletlerarası standardları hazırlayan sekreteriyaların teşebbüslerimizle Enstitümüz Merkezinde düzenledikleri muhtelif konulardaki toplantıların artması da, bunları organize etmekte üzerimize düşen görevin başarı ile yapıldığını ve ilgilendirmiş

diğimiz konularda Enstitü görüşlerine özel bir yer verildiğini göstermesi itibarıyla kayda değer bir olaydır.

Diğer taraftan bugüne kadar ele alınmamış, bizce önemli bazı konuların Enstitümüzde yapılan orijinal araştırma ve çalışmalarla standardlaştırılması ve ortaya koyduğumuz bu standardlarla bazı mevzuatımızın ve kuralların Kardeş Enstitülerce örnek alınması, daha verimli çalışmalar için bizi teşvik edici olmaktadır.

Böylelikle TSE, yıllar geçtikçe milletlerarası standard çalışmalarında görüşleri daha yüksek değer kazanan bir kuruluş hüviyetini alma yolundadır ve bunun normal bir sonucu olarak da milletlerarası piyasalarda ortak standartlara göre hazırlanan ürünlerimizin gerçek değerlerini bulması sağlanmış olmaktadır.

Dönem içinde yerli sanayimizden gelen standardlaştırma isteklerinde ve yayınlanan Türk Standardları satışlarında görülen gelişmeler, standard hazırlama sırasında mütalâalarına başvurulan mercilerin konulara karşı göstermeğe başladıkları yakınlığı, yukarıda açıklanan mülâhazaların isabetli ve yerinde olduğunu göstermektedir.

Sayın Genel Kurul'un yüksek direktif ve güveninden ilham alan bu faaliyet hizmetleri değerli Üyelere zevkle duyururken bu muthi sonuçların elde edilmesinde bizi destekleyen Hükümetimize, emekleri geçen İhtisas Kurullarımızla gerektiği çalışmalarımıza ısrık tutan ve değerli yardımlarını TSE'den esirgemeyen üniversitelerimize, resmî ve özel sektörümüze teşekkürlerimizi sunmayı bir borç ve görev saymaktayız.

Yine geçen dönem içinde Devlet Plânlama Teşkilâtına bağlı muhtelif özel ihtisas komisyonları toplantılarına ve Türk Standardlarını ilgilendiren konularda düzenlenen seminerlere katılmamız da geniş çapta verimli olmuş, buralarda okunan tebliğlerimizle yurt problemlerinin çözülmesine ısrık tutulmuştur.

Yurt içinde ve yurt dışında geçmiş belli başlı faaliyetlerimizi özetleyen raporumuzu saygılarımızla Genel Kurul üyelerimizin inceleme ve onaylarına sunuyoruz.

Standard çalışmaları :

Teknik Kurul'muzun kabul ettiği Türk standardlarının sayısı 417'ye yükselmiştir. Bunların içinde 264 tanesi TSE'nin kuruluş tarihinden 30.4.1965 tarihine kadar yapılmış olanlardır. 153 ü son faaliyet dönemi süresinde meydana getirilmiş Ayrıca yürürlükle bulunan 3 standard tüm olarak revizyona tâbi tutulmuştur. Yeni standard konuları incelendiği zaman 10 seneden beri üyesi bulunduğumuz Milletlerarası Standardlaştırma Teşkilâtı ISO ve yine Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu IEC'nin milletlerarası alanda uygulanmak üzere hazırlanmış bulundukları rekomandasyonlardan yararlanmak suretiyle meydana getirilen Türk Standardları sayısının önemli miktarda artmış ve geçen Genel Kurul'muzda ortaya konulan dileklerin böylece yerine getirilmiş bulunduğu görülmektedir.

Bunlar arasında bilhassa yürürlüğe konulan Türk Standardlarının uygulanmasında yapılacak kimyasal analiz metodlarının çoğunlukta olması, yurdumuzun bu alandaki ihtiyaçlarını karşılamak yönünden Enstitünün yeni bir hizmet başarma yolunda bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Geçen dönem verimli sonuçları ile gözü çeken tekstil konusundaki Enstitü faaliyetlerinin aynı tempoda devam etmiş, çeşitli kumaş standardlarının hazırlanmasında temel olacak standardların hemen hemen tamamlanmış durumda bulunduğu da, yine bu incelemeler sonunda anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, sık sık can kayıplarına yol açan buhar kazanlarına karşı güvenliği sağlayacak Türk standardlarının da 4,5 yıl süren yorucu çalışmalardan sonra bu dönemde tamamlanmış bulunmasıyla Enstitünün başarılı hizmetlerine bir yenisi daha katılmış olmaktadır.

Alınan bu sonuçlar standardlaştırma faaliyetinde kurulan düzenin doğruluğunu ve verimliliğini teyid etmektedir.

Ancak yine de standard ihtiyaç ve istekleri yeteri kadar karşılanmış sayılmaz. Geçmiş uzun yılların birik-

tirdiği bir hizmet yükünün önümüzde bulunuşu ve standartların hazırlanışında karşılaşılan güçlükler bu durumu doğuran nedenlerin başında gelmektedir. Aşağıda verilen bilgiler bu açığı kapatma yolundaki gayretlerimiz hakkında Genel Kurulumuza ışık tutacak niteliktedir.

Şöyle ki : Bugün üzerinde çalışılan standard konularının toplam sayısı 276'dır. Bunlardan,

1 — 111'inin teknik komiteleri kurulmuş, tasarıları yapılmaktadır.

2 — 72'sinin tasarıları tamamlanarak Hazırlık Gruplarına verilmiş, incelenmektedir.

3 — 3'ünün tasarıları Hazırlık Gruplarında incelendikten sonra yetkili uzman ve kuruluşların mütalâalarına sunulmuştur.

4 — 88'inin tasarıları mütalâa mercilerinden gelen karşılıklara göre olgunlaştırılmakta ve Teknik Kurula sunulmak üzere dir.

5 — 2'si ise Teknik Kurul'a sunulmuştur.

Bunların dışında daha 140 konunun da teknik komiteleri kuruluş safhasındadır.

Standard hazırlama faaliyetinde:

a) Konuyu ve memleket şartlarını derinliğine bilen uzmanları bulup standard tasarısını bunlara yaptırarak,

b) Konu ile ilgili söz ve yetki sahibi kişi ve kuruluşları tesbit edip mütalâalarını almak,

c) Teknik komite ve Hazırlık Gruplarımızda söz konusu mütalâaları, çalışan kamu ve kişisel menfaatleri bağdaştıracak şekilde değerlendirmek,

d) Meydana çıkan tasarı hakkında ayrıca memleketin bilimsel ve teknik kuruluşlarında görevli müteahhas elemanların incelemesinden geçirmek, çok zaman alan ve dikkat isteyen yorucu safhalardır.

Her yıl biraz daha gelişmekte olan standard anlayışının yayılması oranında işin hafiflemesi beklenebilirse de bugün karşılaşılan güçlüklerin çalışmalarımızı büyük ölçüde kösteklediğini söylemek yerinde olur.

Üstelik standartların millî şartlarımıza ve ihtiyaçlarımıza uygun düşmesini sağlamak amacıyla tasarıların elden geldiği kadar çok sayıda mercilerin mütalâalarına sunulmakta olması bu zorluğu daha da artırmaktadır.

Geri kalmış bulunmamız itibariyle bu alanda kaybedilecek zamanımız olmadığı göz önünde tutularak mütalâalar işin önemine göre, belli bir süre ile sınırlandırılarak istenmekte ve bu sürenin sonuna kadar karşılık vermeyenlerin tasarıyı kabullenmiş sayılacakları ilgililere duyurulmakta ve o yolda işlem yapılmaktadır. Buna rağmen, bildirilen süre sona erer-

ken istek olursa mehil uzatılmaktadır. Bazı standartlarımızın birkaç yıl üst üste faaliyet raporlarımızda yer almasını gerektiren nedenlerden bir kısmı böylece açıklanmış olmaktadır.

Çoğu, muhterem Genel Kurul Üyelerinin temsil ettikleri kuruluşlar olan mütalâa mercilerinin şahsî teşebbüslerinizle bu yolda uyarılmasını takdirlerinize arz ederiz.

Teknik Komite ve Hazırlık Gruplarımızın görüşleri ile mütalâa mercilerinin istekleri geliştiği hallerde ise, ilgililer ayrıca Enstitü Merkezine çağırılmak veya bunlarla İstanbul, İzmir gibi büyük piyasa merkezlerinde bir araya gelmek suretiyle yapılan toplantılarda konular tartışılarak alınan sonuçlar bir protokola bağlanmakta ve tasarı metnine geçirilmektedir.

Onun içindir ki, standard çalışmalarına bu açıdan bakıldığında alınmış sonuçlara harcanan emekler, gözlemlerin önünde daha iyi canlanır ve memnurluk verici oldukları anlaşılır.

Bu hususta sayın Genel Kurul Üyelerimize bir fikir vermiş olmak için yeni düzenlenen standard tasarıları hakkında toplam olarak 3795 yerden mütalâa istenmiş ve buralardan gelen karşılıkların gerekli incelemelerden geçirilerek değerlendirilmiş bulunduğuna işaretle yetiniyoruz.

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ve yıllık uygulama programlarında Türk Standartları Enstitüsü'ne çeşitli konularda muhtelif görevler tevcih edilmiştir. Bu görevler hakkında geçmiş yıl raporlarımızda Genel Kurulumuza geniş bilgi verildiği için burada tekrarlanmamaktadır. Bu dönemde sözü geçen çalışmalara devam olunduğu gibi diğer taraftan 1965 programı gereklerinin yerine getirilmesine gayret edilmiştir. Bu dönem içinde İkinci Beş Yıllık Planın hazırlıkları için teşkil edilen 37 Özel İhtisas Komisyonunda 30 uzmanla Enstitümüz temsil edilmektedir.

Aynı faaliyet cümlesinden olarak; ayrıca balıkçılık, yağ sarayii ve halıcılık konularında hazırlanan üç tebliğ de Seminerlerde okunmak suretiyle adı geçen problemlerdeki güçlüklerin giderilmesine yardım edilmiştir.

Kısacası :

Tarım veya sanayi menşeli olduklarına bakılmaksızın, millî kalkınmamız yönünden taşıdıkları önem sırasıyla ele alınan konular üzerindeki çalışmaların bir hızda, aynı dikkat ve titizlikle yürütüldüğü ve en kısa zamanda istenilen standartların meydana getirilmesine emek verildiği bu açıklamalarımızla daha da iyi anlaşılmaktadır.

Yukarıdan beri arz olunan standardlaştırma faaliyetlerinin, aranan

mükemmellikte malzemeyi memleket kazandırmaya hizmet etmiş olmakla beraber, Devletin kontrol teşkilâtındaki yetersizlik yüzünden umulan ölçüde yararlık sağlayamadığı da bir gerçektir.

Ancak standartların uygulanması, TSE'nin görevleri dışında kaldığı için bu işte mazur görülmesi tabiidir.

Daha çoğu Devletin bütçe ve kadrolarındaki darlığın yarattığı bu boşluğun doldurulması Hükümetimizce de gerekli görüldüğü içindir ki, Türk standartlarını hazırlama ve uygulama faaliyetlerini paralel olarak yürütebilme konusunda TSE'nin görüşü sorulmuş ve yapılan temaslardan bir sonucu olarak da 18.6.1965 günü Sanayi Bakanlığı'nın çağrısı ile Ticaret, İmar ve İskân Bakanlıkları, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, TSE, Ankara, İstanbul ve Ege Bölgesi Sanayi Odaları temsilcileri arasında düzenlenen toplantıda durum incelenmiş ve TSE görüşü benimsenerek Sanayi Bakanlığının Başkanlığında «Türkiye Standard Kalite Kontrolü Koordinasyon Komitesi» adı altında merkezi bir kuruluş meydana getirilmesi ve Başkan Vekilliğine TSE Başkan'ının atanması Komite Sekreterya'sının da TSE içinde yer alması kararlaştırılmıştır. Bu proje, istekleri üzerine Sanayi Bakanlığımıza sunulmuştur.

TSE Lâboratuvarlarının kuruluşları, imkânları ve bugünkü durumları

TSE Lâboratuvarlarını hizmete açma konusunda, geçen yıl Genel Kurul'a arzetmiş bulunduğumuz işletme güçlükleri dönem süresince yapılan teşebbüslere rağmen giderilememiş, üstelik bütçe mülâhazalarıyla geçen yıl konulan beşyüz bin liralık yardım dahi bu yılın Devlet bütçesine konulmamıştır.

Durum bu iken, geçen yıl yardımı ile bu yılın speşiyal fonundan elde edilen dört yüz bin liraya Enstitümüzün bütçesinden de bir o kadar daha öderak eklenerek binalarımızın ve lâboratuvarlarımızın fonksiyonel bir hale getirilmelerine azamî gayret gösterilmiştir.

Bu sayede, bugün artık Enstitümüzün bir lâboratuvar kurma problemi kalmamıştır; yalnız tamamlanmış olanların işletmeye açılması ve bir kısmına ait eksiklerin tamamlanması söz konusudur.

Lâboratuvar dallarımızın her biri hakkında aşağıda sunduğumuz bilgiler bu gerçeği daha iyi ortaya koymaktadır.

A. BLOKUNDA BULUNAN LÂBORATUVARLAR

I — KUVVETLİ AKIM ELEKTRİK LÂBORATUVARI

a) Kuruluşu :

Lâboratuvarın toplam takatı 50 kW'dır. Her biri 20 kW'lık 2 transformatorla beslenen bir standard voltaj kumanda tablosu ve standard amperleri veren ikinci bir amperaj kumanda ana tablosu vardır.

Ayrıca bağımsız çalışan 10 kW'lık bir komütatris grubu ile akü dairesinden beslenen 100 A/h'lık bir ana kumanda tablosu, lâboratuvara doğru akımı sağlamaktadır.

Lâboratuvar, kullanış şekline göre monte edilmiş muhtelif tiplerde 76 ahşap üniteden meydana gelmiştir. Burada çalışacak personelin avadlıklarını koymak için ihtiyaç görülen dolap ve çekmeceleri de tamamdır.

Bir ana tablodan kumanda edilen ve farklı veya aynı voltajla çalışma imkânlarını sağlayan 13 tali deney istasyonu mevcuttur. İstasyonların tümü aynı anda, muhtelif deneyler için kullanılabilir. Her tali istasyon muhtelif enerji hatları ile ana tablolara ayrı ayrı bağlanmıştır.

Voltaj ana tablosunda, yapılacak deneyin voltajı ayarlandıktan sonra, ilgili tali istasyonda deney için istenilen takat sağlanıp voltaj ana tablosu 0 — 600 volta kadar kademeli standard voltajlarla 13 tali istasyonu beslemektedir.

Amper ana tablosu, 0 — 60 amper kadar standard amperlerle yine tali istasyonla bağıntılı olup, amperajların tümü ana tablo üzerinde, istenilen istasyonun pozisyonlu işareti ile ayarlanmaktadır.

Ayrıca, komütatris grubu ile deneyin gerektirdiği muhtelif frekanslar (Hz) çekilebilmektedir. Takatı 10 kilovat olan bu sistem, frekans testlerine ayrılan iki geniş deney masasına ayrı olarak bağlanmıştır. Akü dairesinden muhtelif Amper/Saat (A/h)larda doğru akım (D.C.) sağlanmaktadır. Maksimum takat 1000 Amper/Saat'tir. Otomatik bir redresör cihazı ile lâboratuvardan kumanda edilmektedir. Aynı bir akü test odası da vardır.

Doğru akım ana tablosu, aynı ayrı 13 tali deney istasyonu ile bağıntılı olup, istenilen A/h, tali tablo ile ana tabloda bulunan özel pozisyonlu şalterle ayarlanmaktadır.

Her tali istasyon, bir anda birbirinden tamamıyla ayrı veya aynı volt, amper, frekans ve doğru akımla muhtelif takatlarda çalışma imkânı verir.

b) İmkânları :

Bu lâboratuvar; küçük transformatorların, çıplak veya yalıtılmış iletkenlerle yeraltı kablolarının, elektrikle çalışan çeşitli makina ve aletlerin, iç ve dış elektrik tesisatında kullanılan izolatör, fiş, priz, duş, şalter, ampul ve başkaları gibi mamüllerin teknolojik özellikleri ile voltaj, direnç, endüksiyon, kapasite, yalıtkanlık ve muhtelif yönlerden dayanım, kaçak akım ve güç çekme, rastgele değme, gerilme, topraklama deneylerini yapabilecek ve küçük motorların bir kısım özelliklerini tâyin edebilecek alet ve cihazlarla donatılmıştır.

c) Bugünkü Durum :

Lâboratuvar tamamlanmış olup, işletmeye hazır haldedir.

II — ZAYIF AKIM ELEKTRİK LÂBORATUVARI

a) Kuruluşu :

Lâboratuvarın toplam takatı 40 kW'dır. Standard voltajları veren bir ana voltaj tablosu ile doğru akım dağıtan ve akü dairesinden beslenen bir doğru akım ana tablosundan meydana gelmiştir.

Çalışma masaları 113 ahşap ünitelidir ve muhtelif çalışma kolaylıkları sağlayan yeterlidir.

Ana tablodan idare edilen ve farklı veya aynı çalışma imkânları sağlayan 19 tali deney istasyonu vardır. İstasyonların tümü aynı anda ve birbirlerinden ayrı deneyler için kullanılabilir. Her tali istasyon muhtelif enerji hatları ile tablolara ayrı ayrı bağlanmıştır.

Yapılacak deneyin voltaj kademesi, ana tablo üzerindeki özel pozisyonlu şalterle ayarlandıktan sonra ilgili tali istasyondan deney için istenilen takat sağlanır.

Voltaj ana tablosu, 0 — 200 volta kadar kademeli standard voltajlarla 19 tali istasyonu beslemektedir.

Akü dairesinde, muhtelif A/h'lerde doğru akım maksimum takat 100 A/h'dır. D.C. ana tablosu, bağımsız olarak 19 tali deney istasyonu ile bağıntılıdır. İstenilen A/h tali tablo ve ana tabloda bulunan özel pozisyonlu şalterlerle ayarlanmaktadır.

Her tali istasyon, bir anda birbirinden tamamıyla ayrı veya aynı volt ve doğru akımla muhtelif takatlarda çalışma imkânını sağlar.

b) İmkânları :

Bu lâboratuvarda bulunan tesis, alet ve cihazlarla akülerin gerilme, kapasite, randıman, sıcaklık faktörü, doldurma boşaltma karakteristiği, kuru pillere ait gerilim, yalıtkanlık ve rutubetlik deneyi, yüksek gerilim deneyi, topraklama, mekanik darbe deneyleri yapılabilir.

c) Bugünkü Durumu :

Lâboratuvar bugün (b) bölümünde belirtilen deneyleri yapabilecek haldedir. Bunların dışında telekomünikasyonla ilgili deneyleri ve elektronik cihazların deneylerini de yapabilecektir. Fakat bunlar için gerekli aletler henüz getirilmemiştir.

III — METROLOJİ LÂBORATUVARI

Bu lâboratuvar :

Kütle, ağırlık, hacim ve uzunluk konularındaki temel standartların düzenlenmesi ve uygulanması ile ilişkin araştırma ve deneyleri yapmağa yarayan ölçü aletlerinin deviasyonunu tesbit edecek ve kalibrasyonunu sağlayacaktır.

Çalışma masaları ile bir kısım aletleri gelmiştir. Mali imkânlarımız el verdikçe noksanları tamamlamp faal hale getirilecektir.

IV — ISI LÂBORATUVARI

Bu lâboratuvar :

Çeşitli işlerde kullanılan ısı ölçü aletlerinin deviasyonunu ve kalibrasyonunu yapacaktır.

Termometre kalibrasyon cihazı barometre, manometre, gazometre ve basınç ölçü aletleri gelmiştir. Çalışma tezgâhları ve masaları tamamdır. Mali imkânlar bulundukça ikmal edilerek diğer lâboratuvarlar seviyesine ulaştırılacaktır.

C. BLOKUNDA BULUNAN LÂBORATUVARLAR

V — İNŞAAT MALZEMESİ LÂBORATUVARI

a) Kuruluşu :

Bu lâboratuvar;

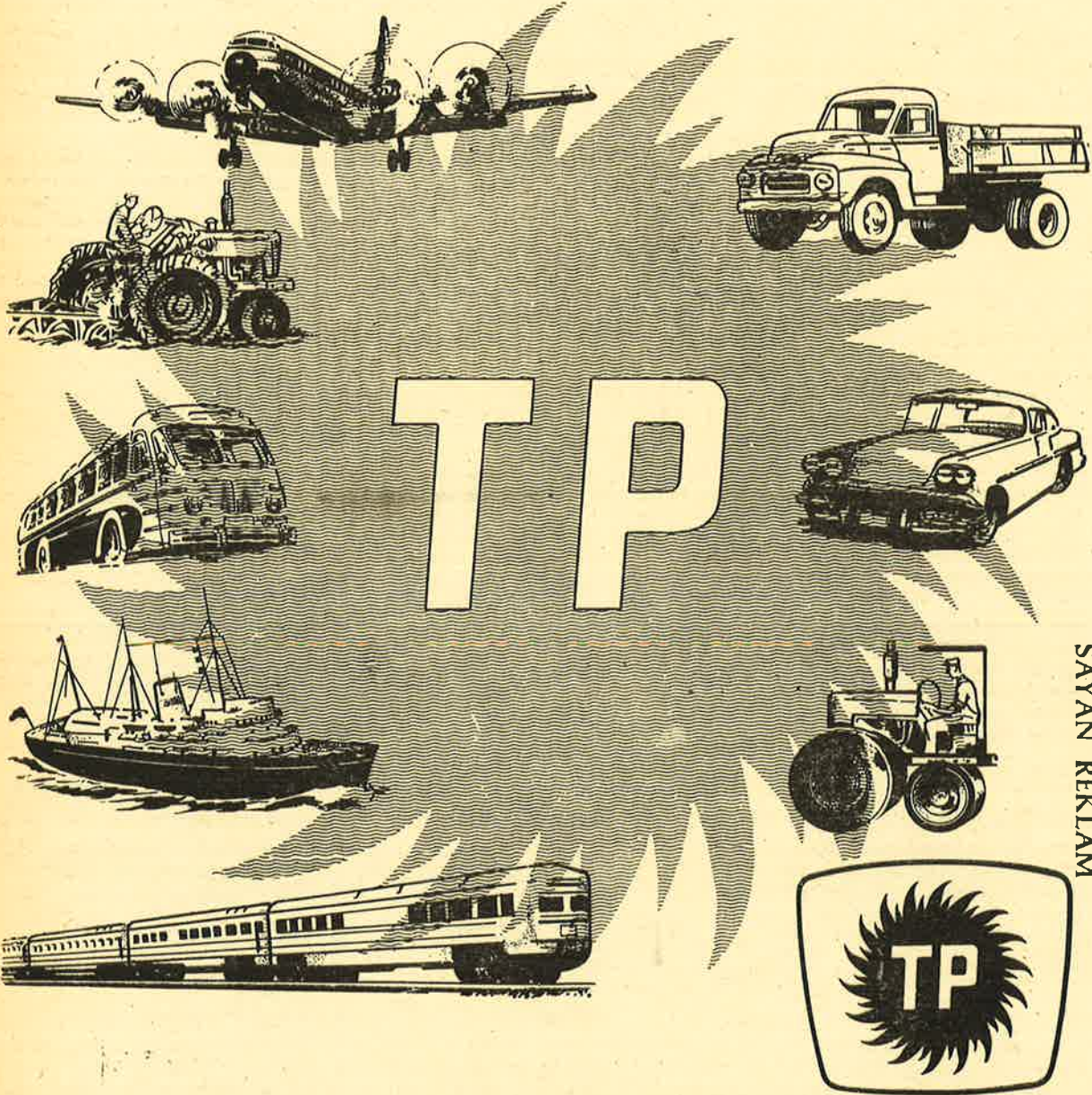
- ★ 150 ton kapasiteli universal tip ezme ve kopma mukavemeti test makinası,
- ★ 200 ton kapasiteli hidrolik ezme mukavemeti test makinası,
- ★ 5 ton kapasiteli kopma test makinası,
- ★ Briket test aleti,
- ★ Briket ve tuğla kesme makinası,
- ★ Beton karıştırıcı,
- ★ Konkasör
- ★ Baskül ve teraziler,

gibi çeşitli inşaat malzemesi ile ilgili mekanik deneyleri yapmağa yarayan ekipmanlardan kurulmuştur. Çalışma masaları ve dolapları da tamamdır. Bir de ayrı rutubet odası vardır.

b) İmkânları :

İçindeki makina ve aletlerle çimento, beton ve başka harçlarla tabii veya suni inşaat taşları, bitüm bitümlü malzeme, inşaat demirleri, yer kaplama malzemesi gibi yapılar da kullanılan madde ve mamüllerin

Kendi öz malın olan petrolü kullan ...

TÜRKİYE PETROLLERİ A.Ş.

tabii veya teknolojik özelliklerini, muhtelif dayanımlarını tayin eden deneylerin ve aynı konularda ihtiyaç duyulan araştırmaların yapılmasına elverişlidir.

c) Bugünkü Durumu :

İnşaat malzemesine ait Türk standartlarında belirtilen deneylerin hemen tümünü yapmaya elverişlidir.

VI — MAKİNA LÂBORATUVARI

a) Kuruluşu :

Metalik malzemenin aranılan özellik ve dayanımlarda olup olmadıklarını tayin eden deneylerin yapılmasına yarayışlı tesislerle âlet ve cihazlardan meydana gelecektir.

b) İmkânları :

Bu lâboratuvarı ve bağlı bölümlerinde :

- ★ Sertlik, çekme, eğme, katlama, basma, yassılaştırma, vurma, çöktürme uzama ve kopma muayeneleri,
- ★ Çeşitli sanayi mamülleri standartlarında yer alan deneyler,
- ★ Yüksek gerilimle ilgili bütün deneyler ve ağır elektrik makinalarının muayeneleri,
- ★ Çeşitli malzemenin metalografik ve petrografik deneyleri, yapılabilecektir.

c) Bugünkü Durumu :

Yukarıda belirtilen hizmetlerden metalik malzeme muayeneleri, inşaat lâboratuvarındaki cihazlarla yapılabilecektir.

Birçok sanayi mamülleri standartlarındaki deneyler için gerekli tesisler, bu amaçla kurulmuş makina atölyemizde, mali imkânlarımız ölçüsünde yaptırılarak tamamlanacaktır.

Yüksek gerilim ve ağır elektrik makinaları deneylerinde kullanılacak tesisler de aynı veçhile maddi imkânlar bulundukça tamamlanacaktır.

Metalografik ve petrografik deney âletlerinin listeleri hazırlanmış, çeşitli firmalardan fiyat teklifleri getirilmiştir. İhtiyaç sırasına ve mali imkânlarımıza göre bunların da satın alınmalarına çalışılmaktadır.

D. BLOKUNDA BULUNAN LÂBORATUVARLAR

VII — TEKSTİL VE ORGANİK MADDELER LÂBORATUVARI

a) Kuruluşu :

Dış etkenlere karşı yahtılmış, basınçlı hava, vakum tesisleri de bulunan bu lâboratuvar içinde tekstil ve organik maddelerin çeşitli özelliklerini tayin edebilecek âlet ve tesisler bulunmaktadır.

1) Elektronik sistemle ve 1 g dan 5.000 kg. a kadar duyarlılıkta ça-

hşarak kopma, uzama, gerilme, akma, hırpalama gibi değerleri tayin eden Instron Testing Machine,

2) Yine elektronik sistemle pamuk elyafının uzunluklarını ölçen Digital Fibrograph,

3) Otomatik sistemle bir masuradaki ipliğin istenilen aralıklarla kopma ve uzama değerlerini tayin eden Yarn Strenght Tester,

4) Elektronik sistemle tabii veya sentetik iplik ve kordon gibi mamüllerin masura boyunca homojenliklerini tesbit ve kaydeden Uster Evennes Tester, âletleri bunların önemlilerinden bir kısmıdır.

Adı geçen âletler, özel surette yaptırılmış, metal ve demontabl tezgâhlara ve masalara monte edilmiş, yerleştirilmiştir. Âlet parçaları ve yardımcı avadanlıkları koyacak yeteri kadar dolapları ve çekmeceleri de vardır.

b) İmkânları :

20°C ± 1 ısı ve % 65 ± 2 nisbi rutubet altında bitkisel, hayvansal veya sentetik liflerin, ipliklerin ve dokumaların; inceliklerini, kalınlıklarını, boylarını, uzama ve kopmaya, yıpranmaya karşı dayanımlarını, metre boyda büküm sayılarını, metre kare veya metre uzunluktaki ağırlıklarını, su ve hava geçirgenliklerini, nept miktarlarını, renk hastalıklarını ve rutubetlerini en ince duyarlılıkta ölçebilecek ve numunelerini de hazırlayabilecek nitelikte âlet ve tesislerle donanmıştır.

Ayrıca; plâstik, kauçuk, kâğıt gibi organik maddelerle ilgili abrazyon, yüzey düzgünlüklerini, kırılma, patlama, yırtılma ve hırpalamaya dayanımlarını ve çeşitli yönlerden başka özelliklerini ölçebilecek cihazları da bulunmaktadır.

Lâboratuvarın tümü dış etkenlere karşı yahtılmış olup, içindeki havanın ısı ve nisbi rutubeti istenilen derece ve oranlarda ayarlanabilecek durumdadır.

c) Bugünkü Durumu :

Montaj ve Kalibrasyon işlemleri sona ermiş ve yukarıdaki (b) bölümünde sayılan hizmetlerin hepsini yapabilecek bir haldedir.

Ancak randımanı burada kullanılacak eleman kadrosu ile orantılı olacaktır. Bu konuda bazı deneyler yapılmış bulunmaktadır.

VIII — KİMYA TEKNOLOJİSİ VE ENSTRÜMENTAL KİMYA ANALİZLERİ LÂBORATUVARI :

a) Kuruluşu :

Bu lâboratuvar, çeşitli mamüllerin belirli şartlar altında teknoloji bakımından aranılan özellikleri taşıyıp taşımadıklarını tayin eder; fiziksel mikroskopik, dilatometrik

ve viskozimetrik deneylerle korozyon ve distozyon durumlarını, kaplamaların kalınlıklarını ortaya koyan muayene ve ölçmeleri yapmağa yarayışlı âlet ve tesislerle donanmıştır.

Ayrıca enstrümental kimya analizleri bakımından organik veya anorganik maddelerin kimyasal bileşimlerini tesbite ve aydınlatmaya yarayan kolorimetre, — 40 °C da tayinler yapan damlama roktası âleti, spektrometre, spektrofotometre ve gaz kromatograf gibi tekniğin en son buluşları olan değerli âletler de bu lâboratuvarı vardır. Bunlar, özel surette yaptırılmış metal ve demontabl tezgâhlara ve masalara yerleştirilmişlerdir. Gerekli miktarda dolapları ve çekmeceleri de vardır.

b) İmkânları :

Bu lâboratuvarıdaki âletlerle organik veya anorganik çeşitli maddeler ve mamüllerin teknolojik muayeneleri ile kimyasal bileşimlerini tayin eden veya aydınlatan analizleri yapılabilecektir. Bunların yanı sıra lâboratuvarlarda kullanılacak destile ve demirerale suyu hazırlayacak cihazlar da bulunmaktadır.

c) Bugünkü Durumu :

Lâboratuvar tümü ile tamamlanmıştır ve âlet ve tesisler işler haldedir. Kullanılmaları özel itina ve ihtisas isteyen âletlere yeterli uzman elemanlar sağlanabildiği takdirde ekonomik alanda yararlı hizmetler görebilecek niteliktedir.

IX — GIDA MADDELERİ LÂBORATUVARI :

a) Kuruluşu :

Bu lâboratuvarıda gıda maddelerinin fiziksel muayeneleri ile kimyasal analizlerini yapmağa yarayan ince duyarlılık ve modern tiplerde yapılmış birçok âlet ve cihazlar bulunmaktadır.

- 1) Unların, mekanik olarak hamur haline gelme ve pişme kabiliyetlerini ölçen ve grafikte gösteren Brabender - Farinograph.
- 2) Unların rengini derecelendiren «Flour Colour Grader»
- 3) Otomatik elek sallayıcısı ve elekleri.
- 4) Hamur karma makinası «Dough Mixer»
- 5) Süt ve süt mamüllerindeki yağ, krema ve kuru madde miktarlarını tayin eden Milk Tester.
- 6) Dakikada 25.000 devir yapan «Santrüflü» bu âletlerin belli başlılarıdır.

Bunların hepsi metal ve demontabl tezgâhlar üzerine yerleştirilmiştir.

Analizler sırasında ihtiyaç görülen, su basınçlı hava, elektrik, vakum ve havagazı tesisleri, çeker ocakları da vardır.

b) İmkânları :

Gıda maddelerinin doğal olarak veya teknolojik yollarla aranan fiziksel özellikleri ile kimyasal bileşimlerini ve bunların dış etkenlerle bozulmuş olup olmadıklarını veya içlerine herhangi bir amalca bir yabancı madde karıştırılmış bulunup bulunmadığını, beklenen duyarlılıkta tayin edebilecek niteliktedir.

c) Bugünkü Durumu :

Kullanılmaları özel bir ihtisasa bağlı bu alet ve cihazlar için aynı formasyonda yetiştirilmiş elemanlar kullanıldığı takdirde, bu laboratuvarın tabii taze halde tüketilen veya konserve olarak hazırlanan gıda maddelerinin değerlendirilmesinde yararlı hizmetleri görüleceğine şüphe edilmemelidir.

X — ANALİTİK KİMYA LÂBORATUVARI :

a) Kuruluşu :

Bu laboratuvar, muhtelif menşeli madde ve mamüllerin teknolojik özelliklerini tayine yarayan aletler ve cihazlarla donanmıştır.

- 1) Duyarlı Kimya analizlerinde kullanılan ve elektrikle çalışan Electropode,
 - 2) Biri katı ve sıvı yakıtların, diğeri yalnız gaz yakıtların kalorisini ölçen 2 tane Calorimetre,
 - 3) Eriyiklerdeki PH değerini bildiren ve pille çalışan PH metre,
 - 4) Gazların kimyasal bileşimlerini tayin eden Gas Analysis cihazı,
 - 5) Küspe ve gübrelerdeki azot miktarını tayin eden Universal Kjeldahl Unit,
- bu aletlerden bazılarıdır.

Laboratuvarın tezhâhları metal ve demontabl tiptedir. İşletme maddeleri ile avadamlıkları koyacak dolap ve çekmeceleri tamamdır. Elektrik, su, havagazı ve basınçlı hava, vakum tesisleri işler haldedir. Çeker ocağı da vardır.

b) İmkânları :

Organik ve anorganik madde ve mamüllerin teknolojik muayeneleri ile kimyasal bileşimlerini belirten analizler yapılmasına elverişlidir.

c) Bugünkü Durumu :

Laboratuvar, her bakımdan işletmeye hazırdır.

TERAZİ ODASI :

Gıda ve analitik kimya laboratuvarlarında yapılacak ince duyarlılıkta analizler için kullanılmak üzere getirilmiş ve 1 g in milyonda biri kadar ağırlığı ölçülen ve elektrikle çalışan teraziler bu odada bulunmaktadır. Odanın tezhâhları ve dolapları da tamamdır.

AMBALAJ LÂBORATUVARI :

Bu laboratuvar, AID Müşaviri Dr. W. G. Brombacher'ın raporunda yer almamıştır. Ancak tarım ürünleri ihracatımızın yurt ekonomisindeki önemi, bu yönde OECD ve ECE ile olan ilişkilerimiz göz önünde tutularak bir ambalaj laboratuvarının kurulması gerekli görülmüştür.

OECD Tarım Bölümü Baş Yöneticilerinden M. Marc L. Normand'ın Ankara'ya gelişinden yararlanılarak böyle bir laboratuvarın kurulması için ön hazırlıkların yapılması fırsatı ele geçirilmiştir.

Yaş meyve ve sebze konusu başta olmak üzere, bütün ürünlerimizin ambalaj ve ambalajlama işlerini bir düzene sokacak olan bu laboratuvarın kuruluşu ile ilgili proje hazırlıkları ileri bir safhaya kadar getirilmiştir. Şimdi maddi imkânlarımız ölçüsünde teşebbüsün realize edilmesine çalışılmaktadır.

Bu konuda ileri memleketlerin bilgi ve görgülerinden yararlanmak üzere, OECD ile yapılan anlaşma gereğince görevlendirilen Fransa Genel Ambalaj Laboratuvarı Başkanı M. Jean - Bernard Verlot, Ankara'ya gelmiş ve bir hafta kadar TSE'de çalışmıştır.

Bu süre içinde, TSE sitesinde ambalaj laboratuvarına ayrılacak yer tesbit edilmiş, laboratuvar alet ve makinalarının yerleştirilmesi konusu çözümlenmiştir. Ayrıca kurulacak bu laboratuvarla ambalajlarda kullanılan malzemelerin üzerinde çalışacak mevcut laboratuvarlar arasındaki işbirliği esasları da tesbit edilmiştir. M.J.B. Verlot bu konuda hazırladığı raporu OECD'ye sunmuştur. Bunun üzerine Şubat 1966 ayı içinde OECD'yi temsil eden M. Marc L. Normand Enstitümüş gelmiş, adı geçen kuruluştan istenecek yardım hakkında bir tasarı hazırlamıştır. Aynı tasarıya göre projenin 2 nci safhası olarak laboratuvar yerleştirme planları yapılacak, memleketimizde yapılabilecek alet, makinalarla ilgili planlar, dışarıdan getirilecek malzeme listeleri de gönderilecektir.

Kabul edilen projeler M. J. B. Verlot'un yardımcısının gözetiminde uygulanacaktır. Bunun için OECD'nin 1966 yılı teknik yardım fonundan 40.000 TL. ayrılmıştır.

*

**

Görüldüyorki TSE laboratuvarlarının çoğu yıllardır üzerine eğildiğimiz ve özlemimizi çektiğimiz seviyeye bulmuş ve bir kısmı ise bu seviyeye yaklaşmış bir durum arz etmektedir.

Yukarıda da açıkladığımız gibi bu merhaleye dış yardıma eklenen bütçe tasarruflarımızla ulaşılabilmiştir.

Memleketimizde gittikçe gelişen sanayimizin de bunun gerçekleşmesinde büyük yardımları olmuştur.

Buna örnek olarak, TSE laboratuvarlarının kuruluş ön projesini hazırlayan Mr. Dr. Brombacher'ın Amerika'dan getirtilmesini gerekli gördüğü tezhâhları, yerli sanayimizin istenilen kalitede ve üstelik yarı fiyatta yapmış olduğunu gösterebiliriz.

Bu sayede hem TSE laboratuvarlarının eksikliği ucuza yapılmış, hem memleket hesabına % 100 bir döviz tasarrufu sağlanmıştır. Bu başarılı sonucu Sayın Genel Kurul Üyelerimize memnurlukla arz ederiz.

Yalnız şurasını da üzülerek belirtelim ki, aylardan beri hizmete hazır duruma getirilen laboratuvarlarımızı bu alandaki şiddetli ihtiyaca ve kesilmeyen çabalarımıza karşılık faaliyete geçirmek mümkün olamamıştır. Bunun da nedeni laboratuvarlarda çalıştırılması gereken personel giderlerinin bugünkü Enstitü gelirleri ile karşılanamamasından başka bir şey değildir. Bu ciheti her fırsatta ilgililere duyurmakta ve olumlu bir sonuca bağlamak ümidi içindeyiz.

Yine aynı konuda AID ile yaptığımız yazışmalar sonunda laboratuvarlarımızın Türk personelini temin ettiğimiz anda işe başlamak üzere 5 ayrı laboratuvar dâhilinde, 5 laboratuvar uzmanının yardım yolu ile verilmesinde anlaşmaya varmış bulunmaktayız. Bu uzmanlar, faaliyetin ilk safhalarında yapılacak organizasyonda ve Türk personelinin eğitiminde yararlı olacak ve Türk personel işi kendi başlarına yürütebilecek bir seviyeye geldiğinde memleketlerine döneceklerdir.

Laboratuvarlarımız gerektiği gibi çalışmaya başlayınca, birçok ihtiyaç sahipleri artık Avrupa ve Amerika gibi dış memleketlerde yaptırmak zorunda oldukları önemli analizleri, aynı yetki ile işi başarabilecek hale gelmiş bulunan TSE laboratuvarlarında yaptırabileceklerdir. Bu gelirlerin ilerde Enstitü kaynaklarını kendine yeter bir seviyeye çıkaracağını umanlar az değildir.

Sayın Genel Kurul Üyelerimizin kendilerine her zaman açık bulunduran laboratuvarlarımızı görmek, ileri sürülen düşüncelerin gerçekleşeceği fikrine katılacaklarından şüphe etmemekteyiz.

Dış münasebetlerimiz :

1965 - 1966 dönemi TSE'nin Dış Münasebetler faaliyeti yönünden verimli olmuştur.

10 yıldan beri üyesi bulunduğumuz ISO ve IEC ile olan ilişkilerimiz, kişisel tanışıklıkların da gelişmesi ile TSE'ye, uluslararası çalışmalarda tanınar, saygı gören ve sözü dinlenen bir kuruluş hüviyeti kazandırmıştır.

Onun içindir ki, bu yıl da gerek ISO ve gerek IEC'nin bazı önemli toplantıları Ankara'da TSE merkezinde yapılmış ve başka yerlerdeki toplantılara da TSE daima çağırılmıştır.

Diğer taraftan bilhassa yaş ve kuru meyve, sebze ihracatımızı et-

kileyen standartların hazırlanmasında ve Avrupa standardı olarak kabulünde paralel çalışan Avrupa Konseyi ve OECD gibi Uluslararası 2 büyük toplulukla münasebetlerimiz sıklaşmış ve buralarda geçen görüşmelerde memleketimizi ilgilendiren ürün standartları üzerinde sesimizi duyurmak ve hatta fındık gibi memleketimize özgü mahsullerde Uluslararası standartlar hazırlanırken liderlik yapmak durumuna gelmiş bulunmaktayız.

Başkaca Tarım Bakanlığı'nın yürütmekte olduğu FAO Kodeks Alimentarius çalışmaları çerçevesinde ihracatımıza ait konularda TSE kendisine düşen görevi gerektirdiği gibi yaparak hak ettiği yeri almıştır.

Dışişleri, Maliye, Ticaret ve Tarım Bakanlıklarımızın Enstitümüze Uluslararası alanda yetki ve sorumluluklar vermek suretiyle gösterdikleri teveccühe teşekkürlerimizi bildirmeyi borç saymaktayız.

MİLLETLERARASI STANDAR-DİZASYON TEŞKİLATI :

INTERNATIONAL ORGANIZA-TION FOR STANDARDIZA-TION (ISO) :

Gelişen ve bağımsızlıklarını kazanan ülkelerin katılması ile ISO ailesi gittikçe genişlemektedir. Nitekim bu yıl içinde Costarica, Elsalvador, Guatemala, Nicaragua, Panama ve Honduras, ICAITI adı altında ve tek kuruluş halinde, Thailand ile Ghana da ayrı ayrı ISO üyesi olmuş, böylelikle ISO'ya dahil memleketler toplamı 54'e yükselmiştir.

Ayrıca, yeni gelişen memleketlere standardlaştırma alanında rahat çalışabilmeleri için ihdas olunmuş ISO Muhabir üyeliklerine de Kuveyt ve Malta katılmışlardır.

Yıllardan beri milletlerarası tasarılar üzerinde çalışan ISO Teknik Komiteleri hızla meyvelerini vermeğe başlamışlardır. Yalnız bu dönemde 55 yeni milletlerarası standardın (Rekomandasyon) kabul edilmiş bulunması, bunun en güzel delilidir. Böylece ISO'nun rekomandasyon sayısı 466'yı bulmuş olmaktadır.

ISO içinde bu yıl 118 numaralı bir komite daha kurulmuş olup faaliyette bulunan komite toplamı 114'ü bulmuştur.

Standard yapmağa yeni başlamış olan memleketler için çok değerli bir kaynak sayılan bu rekomandasyonlardan, raporumuzun ikinci bölümünde açıkladığımız gibi TSE de elden geldiği kadar yararlanmaktadır.

Bu arada, 3 yıl süreli ISO Konsey Üyeliliğimiz sona ermiş ve bizimle beraber çekilen memleketlerin yeri Küba, Finlandiya, Hindistan, İrlanda ve İngiltere Konsey Üyesi olarak seçilmişlerdir.

ISO'nun en önemli dalı ve organı sayılan «Standardlaştırmanın Bilimsel İlkeleri Daimi Komitesi - STACO»

ya Yönetim kurulumuz Başkanı Faruk A. SÜNTER seçilmiş ve Lizbon'da yapılan toplantısına katılmıştır. Her yıl başka bir yerde toplanan STACO'nun 966 yılı için Avusturya veya Almanya'yı seçmesi tasarlanırken TSE'nin Ankara'yı teklif etmesi ve söz konusu memleketlerin feragatı üzerine, toplantının Türkiye'de yapılması kararlaştırılmıştır. ISO Kongresinden sonra en önemli yeri tutan bu toplantı 16-19 Mayıs 1966 tarihleri arasında Enstitümüz Merkezinde ve bu raporun okunduğu sıralarda yapılmış olacaktır.

Yine bu cümleden olarak, ISO'nun 34 sayılı Tarımsal Besin Ürünleri Komitesi 5 tali komitesi ile birlikte Ankara'daki TSE Merkezinde 26 Nisan'dan 6 Mayıs 1966 tarihine kadar sürecek olan bir seri toplantılarını da yapmış bulunacaktır. Yüksek Genel Kurulumuzun da bildirdiği üzere söz konusu toplantılar 1964 Yeni Delhi Kongresinde Türk Hey'etinin yaptığı çağrı üzerine düzenlenmiştir.

Dış memleketlerde yapılan ISO toplantılarına merkezden katılma teşebbüslerimiz titizlikle devam ettirilmektedir. Bunların olumlu sonucu olarak; Amerika'da toplanan ISO 28 numaralı Teknik Komite toplantısına TSE adına Türkiye Petrolleri A. O. dan Kimya Yüksek Mühendisi Nevzat SENGEL ve ISO 73 numaralı Teknik Komite'nin Paris toplantısına da yine TSE adına Paris Ticaret A-taşe Yardımcısı Dr. Servet ÇERÇİL katılmıştır.

ISO 26 numaralı Teknik Komite'nin bakır ve bakır alaşımları konusunda Paris'de yaptığı toplantıda ise TSE adına Etibank Daimi Delegesi Siddik AKSOY bulunmuştur.

ISO hakkındaki sözlerimize son vermeden önce, bu kuruluşun 15 yılından beri Genel Sekreterliğini başarı ile yapmakta olan Mr. HENRY ST. LEGER'in istifa etmiş ve yerine bir başkasının getirilmesi teşebbüslerine girişilmiş bulunduğunu da üzümlere belirtmek isteriz. Bu görevi hâlen yardımcılarını yapmaktadır.

Yine bu arada ölen, Uluslararası standardlaştırma konusuna büyük emek vermiş ve ISO'nun uzun yıllar başkanı vekilliğini yapmış, Fransız Standardları Enstitüsü (AFNOR) un Genel Müdürü Mr. BİRLE için yapılan cenaze töresine TSE adına Paris Ticaret Ateşimiz Cevdet GÜVEN'in katıldığını bildirir, Kardeş Enstitünün acılarını paylaşıyoruz.

MİLLETLERARASI ELEKTRO-TEKNİK KOMİSYONU :

INTERNATIONAL ELECTRO-TECHNICAL COMMISSION (IEC)

IEC Dünya'nın en eski standardlaştırma kuruluşu olmakla birlikte, çalışmaları yoğun ve verimlidir. Bu yıl Endonezya ve İran'ın da katılması ile üyeleri 40'a yükselmiştir.

Teknik komitelerinde bir artış olmuştur.

Gegen yıl içinde 60 teknik komitesi ile 22 tane yeni Dünya standardı (rekomandasyon) kabul ederek bunların sayılarını 204'e çıkarmıştır.

XXX uncu IEC Genel Kurul'u 11-13 Ekim 1965 tarihleri arasında Tokyo'da toplanmıştır. Bu Genel Kurul'da TSE'yi Elektrik İşleri Etüt İ-daresi'nden Yük. Müh. Korkut ÖNGÜN ve Demir AYKOR temsil etmişlerdir.

Gegen raporumuzda bildirdiğimiz, IEC'nin 21 numaralı Akümülatör Teknik Komitesi toplantısı 7-12 Haziran 1965 tarihleri arasında Ankara'da TSE Merkezinde yapılmış ve Türkiye ile birlikte 10 memleketi temsil eden 30 delege katılmıştır.

Bu memleketler; Almanya, Belçika, Bulgaristan, Çekoslovakya, Fransa, İtalya, İsveç, İsviçre ve Hollanda'dır.

Memleketimizi, ilgili Üniversite Profesörleri; Devlet Sektörü ve İstanbul Sanayi Odası başta olmak üzere, Özel Sektör ve memleketimizdeki akümülatör fabrikalarının uzmanları temsil etmişlerdir.

Çalışmalar sonunda Delegeler İstanbul'a götürülmüş, burada bulunan Mutlu, EAS Akü Fabrikalarında incelemeler yapılmış, ayrıca İstanbul'un turistik yerleri gösterilmiştir.

Memleketlerine dönen Delegelerin hemen hepsinden TSE Organizasyonu'nu öven mektuplar alınmıştır.

9-12 Mayıs 1966 tarihlerinde İsveç'te yapılacak IEC 21 numaralı Akümülatör Teknik Komitesi toplantılarına da TSE adına memleketimiz fabrikatörlerinden Hilmi ALTAY ve Cemil TÜRKER katılmış bulunacaktır.

İKTİSADİ İŞBİRLİĞİ ve KALKINMA TEŞKİLATI :

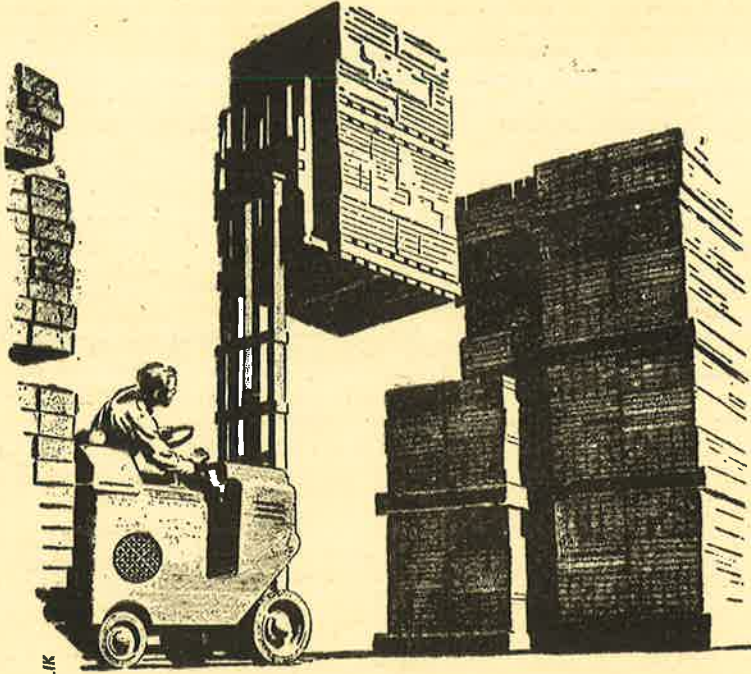
ORGANIZATION for EUROPEAN ECONOMIC CO-OPERATION and DEVELOPMENT (O.E.C.D.)

AVRUPA EKONOMİK KOMİSYONU :

ECONOMIC COMMISSION for EUROPE (E.C.E)

Enstitümüz geçen dönem içerisinde OECD ve ECE ortak çalışmalarına devam etmiş ve ilişkilerini daha da sıklaştırmıştır. Sayın üyelerce de bilindiği gibi, ECE Avrupa memleketlerinin ortak ekonomik problemleri üzerinde çalışmakta ve bunun bir organı olan Çabuk Bozulur Madeler Çalışma Grubu da kendi alanına giren meyve ve sebzelerin standartlarını hazırlamak suretiyle yardımcı olmaktadır.

OECD ise, üyesi bulunan Avrupa memleketlerinde ECE tarafından ka-

REKLAMCILIK

MEKANİK GÜCÜN DEĞERİ ENERJİ İLE ÖLÇÜLÜR

Arsimetteh bu yana tekamül etmiş en modern yük kaldıraçları bile gördükleri iş nisbetinde bir enerji kaynağına sahip olmaları icap eder.

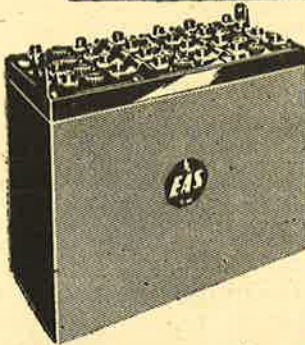
Bugün gerek ağır sanayide ve gerekse günlük nakliye işlerinde kullanılan kaldıraçlara gereken enerjiyi veren akümülatörlerdir.

Güvenle çalışmayı gerektiren bu enerji kaynağını seçmek ise aynı güveni ve garantiyi taşıyan bir akümülatöre bağlıdır.

PANZER PLAKALI, STASYONER ve TRAKSİYONER aküler
EAS - TUDOR akümülatör sanayinin sizler için hazırladığı en ideal ve en yeni tiptir.

EAS - TUDOR STASYONER aküleri telefon santralleri için 5 ve yük kaldıraçları için 3 yıl garantilidir.

Yüz defa dö sorsanız herkes size yine EAS diyecektir.

Hakiki DRY CHARGE'ı
yalnız
EAS
imâl eder

EAS - TUDOR

EAS EBONİT VE AKÜMÜLATOR SANAYİİ A.Ş. Yakacık - Kartal Tel: 53 36 33-34

bul edilmiş standartların uygulanması yollarını araştırmakta, bu standartlar için broşürler hazırlamakta ve böylece karşılaşılan güçlükleri önleyecek tedbirler için ECE'ye tekliflerde bulunmaktadır.

Her iki organizasyonun çalışmalarına ortak pazar temsilcilerinin de katılmaları ve bu standartlarla ortak pazar standartları arasında uygunluk sağlanmasına önem vermeleri, ileride tam üyesi olacağımız Ortak Pazarın çalışmalarına bizim için şimdiden katılma imkânları vermektedir.

Bir yandan hazırlanmakta olan bu standartlar karşısında, memleketimizin menfaatlerini korumak, öte yandan standartların daha mükemmel bir şekilde hazırlanmalarına yardım etmek ve OECD'nin Enstitümüze yapabileceği yardımların çevresini genişletmek bakımından bu çalışmalara katılmamız yerinde olmuştur.

ECE ve OECD'nin bu yıl katıldığımız faaliyetlerine geçmeden önce bunların standard hazırlama metodları hakkında da kısaca bilgi verilmesi yerinde olacaktır.

Şöyle ki :

ECE Çabuk Bozulur Maddeler Çalışma Grubu, başlıca üç organa sahiptir. Bunlar; Çalışma Grubu Genel Kurulu, Ekspertler Grubu ve Teknik Kurul'dur.

Standardı hazırlanacak herhangi bir madde, Çalışma Grubu Genel Kurulunda üye memleketler tarafından teklif edilmekte, programa alınması kararlaştırıldığı takdirde tasarının hazırlanması için bir raportör seçilmekte raportör hazırladığı ilk taslağı gruba sunmakta ve üye memleketlere dağıtmaktadır. Bundan sonra, o madde için üye memleketlerin seçecekleri Ekspertler toplanarak tasarımı incelemekte ve Genel Kurul'a sunmaktadır. Tasarımlarda müstahsillerle ithalatçı memleketlerin zaman zaman çarpışan menfaatleri ve karşılıklı yapılan provizyonlar, bir tasarının Ekspertler Grubu ile Çalışma Grubu Genel Kurulunda birkaç kez revizyona tutulmasını gerektirmektedir. Teknik Kurul, Genel Kurul'a kendisine havale edilen tasarıları veya tasarı eklerini inceleyerek Gruba tavsiyelerde bulunmaktadır. Genel Kurul'ca kabul edilen standard tasarıları incelenip onaylanmak üzere üye memleketlerin Hükümetlerine sunulmaktadır.

OECD Çalışma Grubu da Danışma Grubu Genel Kurulu ve Ekspertler Grubu olmak üzere iki organla standartların Avrupa üyesi memleketler arasında kabul edilmesini ve uygulanmasını sağlamaktadır. Bu arada ele alınacak standartları Danışma Grubu tesbit etmekte, Ekspertler Grubu ise ECE'de olduğu gibi tasarıları bilimsel ve teknik yönlerden olgunlaştırmaktadır.

Karar, Müsavirler Grubunda alınmakta, üye memleketlerin Hükümetleri tarafından kabul edilenler,

rejim içerisine girmektedir. Her iki kuruluşdaki bu sistem çalışma, kalınlaşmasına imkân olmayacak şekilde toplantı sayısını artırmakta ve bu toplantılara komiteye hakim ve işin öncelerini bilen üyelerin katılmasını sorunlu kılmaktadır.

ECE ve OECD'nin bu yıl üzerinde çalıştığı konular aşağıdaki şekilde özetlenebilir :

- 1 — Başlanmış bulunan meyve ve sebze standartlarının tamamlanması,
- 2 — Yeniden ele alınacak standartların tesbiti,
- 3 — Tamamlanmış standartlara ait uygulama broşürlerinin hazırlanması,
- 4 — Taze meyve ve sebze ambalajlarının standardizasyonu,
- 5 — Dondurulmuş meyve ve sebzelerle meyve suları üzerinde Kodeks Alimentarius ile yapılan ortak çalışmaların devam ettirilmesi,
- 6 — Kontrol sisteminde anlaşma yollarının araştırılması,
- 7 — Kodeks'in tasarladığı Dünya Standartları komusunda işbirliği yapma imkânlarının araştırılması,
- 8 — Tüketici için küçük ambalajlar hazırlama şartlarının etüd edilmesi.

Bu dönem içerisinde elde bulunan mantar, kabuklu ceviz, iç ceviz standard tasarıları, **ECE Çalışma Grubu Genel Kurulunda** iki yıl için tavsiye olarak kabul edilmiştir. Kabuklu ve iç ceviz standartlarının son şeklini almasında delegelerimiz, özellikle çeşit ve renk konuları üzerinde durmuş, memleketimizin bu yöndeki menfaatlerini savunarak isteklerimizin ilgili metirlerde yer almasını sağlamıştır.

Ekspertler Grubunda incelenmekte olan dolmalık biber standard tasarısında da boylar hakkında görüşümüz açığa çıkmış Ekstra Grubu için kabul edilen boyların, çeşitlerimiz göz önünde tutularak ve kalite anlayışımız ileri sürülerek değiştirilmesi istenmiştir.

Turuncgiller standardında yapılması istenilen değişikliklerle uygulama broşürünün hazırlanmasında, özellikle satumalarda renk faktörü üzerinde durulmuş, tezimiz kabul ettirilerek eski standardda bunlar için kabul edilen renk şartları değiştirilerek yüksek kaliteli satuma ihraç edilebilir imkânlarımız sağlanmıştır.

Taze meyve ve sebzeler için tavsiye olunan ambalajların portakal standardımız karşısındaki durumunu ve böyle bir ambalajın basınca dayanma imkânlarını tesbit etmek üzere Mersin ve Antalya'da portakal, limon ve altıntoplar üzerinde çalışmalar yapılmış ve raporumuz **OECD**'ye sunulmuştur.

Dondurulmuş meyve ve sebzelerle meyve suları üzerindeki çalışmalara maddi yetersizlikler yüzünden bu yıl katılamadık. Bu konu halen memleketimizi başka konularda olduğu kadar yakından ilgilendirmekle birlikte ileride bunlara da katılmanın yararlı olacağı kanısındayız.

Kuşkonmaz, hindibağı ve karnabahar gibi bugün bizim için bir problem olmayan konulara ait çalışmalar da bu mahsullerin gelişmesi hesaba katılarak yakından izlenmektedir.

Uluslararası standardı ele alınan maddeler arasında memleketimiz ürünleri bakımından en önemlileri «**Kuru Üzüm** ve «**İç Fındık**» dir. Bu iki madde hazırlıkları çok yakından izlenmekte ve yapılacak dünya standartlarının ihracatımıza dolaylı olarak bir zarar vermemesi için çalışılmaktadır.

1 — İç Fındık :

Geçen yıl raporumuzda açıkladığı üzere, Barselona'da başlayan **Avrupa Komisyonu Ekspertler Grubu** Ankara'da toplantıya çağırılarak, istihsal bölgelerimizde incelemeler yaptırılmış ve oldukça memnuluk verici bir «standard taslağı» elde olunmuştur.

Bununla beraber, memleketimiz fındıklarını yakından ilgilendiren «eski mahsul», «gizli çürük», «vurgun», «ikiz», «pikolo» gibi doğal yapı kusur ve özürler toleransları aslında kalmış ve rakip memleketleri ilgilendirmeyen bu noktalardaki savunmalar güçlüklerle karşılaşmıştır.

Yıl içinde aynı konuda **ECE Ekspertler Grubu** Napoli'de toplantıya çağırılmış, İspanya'da bulunan raportörlükçe Ankara toplantılarının ışığı altında hazırlanan yeni tasarımı elimize geçmiş olması ve istenilen orantıya varılmamış bulunması tesbit olunarak bu toplantıya Türk Delegasyonu katılmamış ve «İç Fındık» maddesinin gündemden çıkarılması sağlanmıştır.

Arada yazışmalarla gerekli ilerlemelere varılmıştır.

Bu son durumda, 28 Mart - 1 Nisan günleri arasında İspanya'nın Malaga şehrinde düzenlenen son **Ekspertler Grubu** toplantısına, TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. SÜNTER'in yönetiminde, Prof. Dr. Sabahattin ÖZBEK, Ticaret Bakanlığı Standardizasyon Müdürü Fasih ATAM ve FİSKOBİRLİK Umum Müdür Muavini Çetin BAYAZITOĞLU'ndan kurulu delegasyonumuz katılmıştır.

Almanya, Fransa, İngiltere, Hollanda, Polonya, İspanya ve İtalya'nın otuz yakın eksperti ile yapılan tartışmalar sonunda Türk Tezi, Türk Fındık Millî Komitesi'nin önceden vardığı sonuçları tam olarak karşılayacak şekilde kabul edilmiştir.

Şimdi 15 Haziran'da Cenevre'de toplanacak Genel Kurul'da Malaga sonuçları onaylanırsa, TSE Fındık konusuna sarfettiği emeklerin tam karşılığını almış olacaktır.

2 — Kuru Üzüm :

Muhtelif vesilelerle yapılan yurtiçi TSE toplantılarının birinde hazır bulunan İhracatçılarımız kanalıyla, memleketimizin önemli ihracat malları arasındaki çekirdeksiz kuru üzümler için FAO'ya bağlı **Kodeks Alimentarius Komite'sinin** çabuk bozulur maddelerle uğraşan **Eksperler Grubunda** Uluslararası bir standard hazırlanmak üzere bulunduğu öğrenilince hemen ilgili Bakanlıklar nezdinde teşebbüse geçilerek işin ne safhada olduğunun tesbiti rica edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı bunun üzerine Paris ve Roma'da bulunan temsilcilerini görevlendirmiş ve bunlardan gelen karşılıklardan, konunun gerçekten görüşülmüş ve Amerika'nın Avusturalya ile birlikte Sekreteryalık hizmetini üzerine almış ve hatta tasarının da düzenlenip **Kodeks Alimentarius Komitesine** verilmiş bulunduğu, fakat bazı nedenlerle tasarımın geri çevrilmiş olduğu ortaya çıkmıştır.

Bunun üzerine Dışişleri Bakanlığı, Tarım ve Ticaret Bakanlığı ile TSE, Türkiye Odalar Birliği, TARİŞ ve Kuru Üzüm ihracatçıları arasında düzenlediği bir toplantıda durumu açıklayarak milli ekonomiyi yönünden büyük önem taşıyan bu faaliyette memleketimiz görüşünü tesbit etmek ve yapılan çalışmaların yakından izleyip bunlara kuvvetli bir delegasyonla fiilen katılmak için harekete geçilmesini gerekli gördüğünü bildirmiş ve bu işle görevli Türkiye Milli Kodeks Komitesi Başkanı Prof. Dr. Sait Tahsin TEKELİ'nin de huzuru ile bu teklif oy birliği ile kabul edilmiş ve yine Dışişleri Bakanlığı'nın telkinine dayanılarak yapılması Uluslararası çalışmalarda milli hak ve menfaatlerimizin gerektiği gibi savunulabilmesi bakımından bu faaliyetin, hizmetle yakın ilgisi bulunan ve imkânları da geniş olan TSE'nin partonajı altında yapılması karara bağlanmıştır.

Olayı izleyen tarihlerde TSE hemen işi ele almış ve en kısa zamanda konu ile ilgili Bakanlıklar, İGEME, Türkiye Odalar Birliği, TARİŞ ve Kuru Üzüm ihracatçıları arasında bir toplantı düzenlemiştir.

Adı geçen toplantıda Uluslararası Çekirdeksiz Kuru Üzüm Standardı Tasarısı derinliğine incelenmiş ve ön tasarıya karşı alınacak tedbirler enine boyuna tartışılmıştır.

Varılan sonuçlar bir protokola bağlanmış ve yerinde araştırmaları gerektiren tesbitler için TSE tarafından İzmir'de bir Çekirdeksiz Üzüm Teknik Komitesi kurulmuş, bunun Başkanlığına da aynı konuda yetkili görülen Sayın Ali EMRE getirilmiştir. Komite, gerekli çalışmaları yaparak istenilen dökümanları hazırlamış ve bunları TSE'ye göndermiştir. Gelen dökümanlar Ankara'da ilgililerce incelenmiş ve eksik görülen hususlar yeniden İzmir'deki Teknik Komiteye

bildirilmek suretiyle tamamlanmıştır.

Yine TSE'nin düzenleyeceği bir Genel Toplantıda ortaya çıkan görüşler bir daha revizyona tabi tutulacak ve kesir şeklini alan Türkiye görüşünü önümüzdeki Haziran içinde yapılması kararlaştırılan **Kodeks Alimentarius komitesi** toplantısında savunacak Delegasyonun da ilgili Bakanlıklarca seçimi yapılarak memleketin önemli bir ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

TSE böylelikle yalnız standardlaştırma alanında değil, memleket ürünlerinin dış piyasalarda gerçek değerleri ile satılmasına da küçümsenmeyecek bir hizmette bulunmuş olmakta ve gösterilen tevaccühe hak kazanmağa çalışmaktadır.

ECE ve OECD çalışmalarında yaptığımız bu aktif katkılarımlar sayesinde memleketimizin bu iki kuruluş içerisinde alması gereken yer doldurulmuş bulunmaktadır. Böylece memleketimizin **OECD Danışma Grubuna** üye seçilmesi sağlanmıştır. Önümüzdeki dönemde Enstitümüzün **Kodeks Alimentarius'un** başlamış olduğu Dünya Standardları konusunda daha aktif bir rol oynayacağımızı ummaktayız. Yukarıda açıklanan Danışma Grubu toplantılarına Enstitümüz Başkanı Faruk A. SÜNER, Eksperler Grubu ve Genel Kurul toplantılarına da Prof. Dr. Sabahattin Özbek ve Genel Sekreter Velid İSFENDİYAR katılmışlardır. Raporumuzun ilgili bölümünde konu hakkında bilgiler verilmiştir.

OECD ve ECE de yapılan çalışmaların sonuçları ayrıca Enstitümüzün Dergisinde yayınlanmaktadır. Bu çalışmalar sırasında Eksperler Grubuna sunulan öğretici nitelikteki raporlar da toplantıya katılan üyelere yine Dergimizde ilgililere duyurulmaktadır.

Bildirilen tarihlerde esasen Cenevre'deki ECE Genel Kurulu'na katılacak olan SÜNER teklifi kabul etmiş ve NORCOFEL de konuşmuştur. Verdiği tebliğde Türkiye'nin Yaş Meyva ve Sebze yetiştirme potansiyelinden söz açmış, taşıma zorluklarına ve arz - talep dengesizliklerine değinmiştir. Bu problemlerin çözülebilmesi için Uluslararası nakliye işleri ile uğraşacak ve modern depolama yolları ve sistemleri ile arz talep dengesizliklerini ortadan kaldıracak tarafsız kuruluşların faaliyetine getirilmesini çok yerinde olacağı tezini savunmuştur Benimsenen bu fikirler 4. NORCOFEL kararları arasında yer almıştır.

BAŞKA TOPLANTILAR :

Bilindiği gibi Türkiye, İran ve Pakistan arasında kurulmuş Kalkınma için Bölgesel İşbirliği (ROD) Programı çerçevesinde 1965 Kasım ayında Yeni Delhi'de yapılan ISO Kongresinden yararlanılarak bu üç memleket arasında :

- ★ Ortak Standardlar yapılması,
- ★ Standardlaştırma seminerleri düzenlenmesi,
- ★ Eğitim programları hazırlanması,
- ★ Aradaki işbirliğinin kuvvetlendirilmesi,

amaçlarıyla hazırlanan ve imzalanan protokolun bir sonucu olarak, Standardlaştırma Alt Komitesi 14.17 Haziran 1965 tarihleri arasında Karşı'de toplanmıştır. Bu toplantıda Türkiye ve Enstitümüz TSE Genel Sekreteri Velid İsfendiyar tarafından temsil edilmiştir.

Toplantıda zirai ve sınaî memuller listelerinin her üç memleket arasında mübadelesine karar verilmiştir. Pakistan Standardları Enstitüsü, bunları inceleyerek bir ortak mahsul ve mamüller listesi düzenleyecek ve buna göre üç memleket arasında işbölümü yapılarak ortak standartların hazırlanmasına geçilecektir.

Bundan sonra hazırlanan tasarılar diğer iki memleketin verdikleri mütalâaların ışığı altında olgunlaştırılacak, ROD ortak standardı olarak kabul edilecektir.

Bugüne kadar yayımlanmış Elektrik Türk Standardları ilgililere dağılmıştır.

Teknik Eğitim programlarını, İran ve Türkiye'ye danışarak Pakistan Standardları Enstitüsü düzenleyecektir. Bu arada Pakistan'ın da İran ve Türkiye gibi metrik sistemi uygulamasına da karar vermiş olduğunu bilgilerinize sunarız.

Standardlaştırma Çalışma grubu, gelecek toplantısını 1966 sonlarında Ankara'da yapacaktır.

Diğer Millî Standard Enstitüleri ile MÜNASEBETLERİMİZ :

Enstitümüz Kardeş Millî Standard Enstitüleri ile ilişkileri de bu dönem içinde aynı samimi hava içinde devam etmiş ve bu arada bilhassa Güney Afrika Standardları Enstitüsünden alınan tasarılar ilgili hazırlık gruplarımızda incelenerek verilen mütalâalar bu Enstitüye ulaştırılmıştır.

Teşkilât - Eğitim Mevzuat - Yayınlar :

TEŞKİLAT :

TSE'nin 11656 m²'yi bulan inşaat alanındaki yapı ve tesislerin normal bakım ve temizlikleri ve laboratuvarların devam eden yerleştirme hizmetlerini gerektiği gibi yapabilmek için, geçen yılın 48 memur ve 21 hizmetliden ibaret kadrosu yetmediğinden dönem içinde 6 memur ve 6 hizmetli daha alınmıştır. TSE kadrosun-

daki elemanların menşe'leri ve öğrenim seviyeleri aşağıda gösterilmiştir.

Menşe'ler	Memur	Hizmetli	Memurlar %
Yüksek Mühendis, Mühendis	7	—	31,5
Hukukçu	2	—	
Muhtelif Yüksek Okullar	8	—	
Liseler	18	—	37,—
Tekniker Okulu	2	—	
Orta Okul	13	—	31,5
İlk Okul	4	22	
Okul Bitirmemiş (Okulyazar)	—	5	100,—
T o p l a m	54	27	

Memurlardan toplam olarak 4 kişi Almanca, 17 kişi İngilizce, 7 kişi Fransızca bilmektedir.

EĞİTİM :

1 — Türk Standardlarının kabul edilen esaslara uygun olarak bir örnek hazırlanmasını sağlamak amacıyla «Türk Standardlarını Hazırlama Klavuzu» adı altında bir rehber meydana getirilmiştir.

2 — Beslenmemizle önemli yeri olan ekme ve ekmekçilik konusunda bir eğitim yapılmıştır.

3 — Kopenhag'da Birleşmiş Milletlerin düzenlediği «Endüstri Standardlarının Gelişmede Rolü» konusundaki üç haftalık seminare Yayın ve Tanıtma Müdürü Tamer BERKÜN katılmıştır.

4 — AİD'nin Ankara'da açılan bir ay süreli «Müessir Haberleşme» seminerine Evrak ve Dosya Şefi Sami TALU ile Yayın ve Tanıtma Şefi Atilla ERKOÇ katılmış ve bu alanda iyi sonuçlar alınmıştır.

5 — Ankara'da TSE Konferans Salonunda Türk Sevk ve İdare Derneği'nin düzenlediği beş gün süreli «Yüksek Sevki İdare» seminerine Laboratuvar Müdürü Argun DAĞCI-OĞLU, Mali ve İdari İşler Müdürü Metin KAYAALP ve İhtisas Kurulları Yönetim ve Kontrol Müdür Muavini İlhan KÖSEOĞLU katılmış ve TSE hesabına yararlı olmuştur.

6 — TSE Personelinin dilbilgilerini artırmak amacıyla geçen yıl başlayan çalışmalar devam ettirilmiştir.

MEVZUAT :

TSE İç Hizmetlerinin daha iyi bir düzene konulması amacıyla Mevzuat Hazırlık Grubu'nun geçen yıl ele aldığı Demirbaş Eşya ve Malzeme Talimatı, Güvenlik, Yangın ve Yangından Korunma Talimatları tamamlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Personel giyim eşyası ve korunma tesisatı talimatı, muhabere ve arşiv, kütüphane ve standard arşiv talimatları da Mevzuat Hazırlık Grubunca incelenmektedir.

YAYIN :

Enstitünün yayın faaliyetlerini

üç ayrı bölümde incelemek gerekmektedir.

a) TSE Yayın organı

(STANDARD DERGİSİ) :

Düzenli bir gelişme ile beş sayına basmış bulunmaktadır.

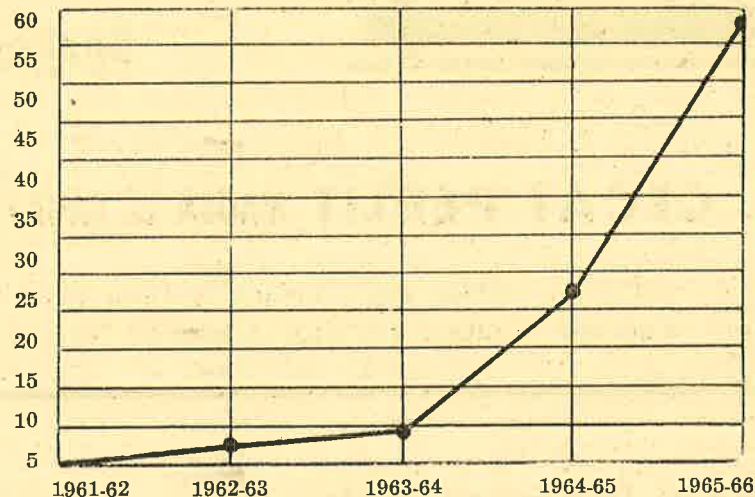
Dergimiz Milli ve Uluslararası standardlaştırma haberlerini yeni kabul edilen Türk Standardlarını, Standardlaştırma konusunu çeşitli yönleri ile ele alan makale ve yazıları okuyucularına sunmak suretiyle görevini en iyi şekilde başarmaya çalışmakta, aynı zamanda her geçen gün artan abone sayısı ve reklam gelirleri ile standardlaştırma kavramının Yurd çapında topladığı ilgi derecesini gösteren şaşmaz bir ölçü hizmetini görmektedir.

Mesleki ve teknik yayınların memleketimiz şartları içinde uğradıkları talihsizlikler ve konumuzun sınırlandırılmış bir niteliği sahip bulunuşu gözönünde tutulursa, Standard'ın beş bine ulaşan tirajı ile kazandığı başarı seviyesi kolayca anlaşılır.

Dergimizin Yayın Hayatına atıldığı 1962 yılı başından bu yana gelir durumunu belirten grafiği aşağıda sunuyoruz :

DERGİ GELİRLERİ

(1000 TL. olarak)

b) Türk Standardlarının basılması satışı ve dağıtımı :

Türk Standardları sayısının hızlı bir tempo ile artması, baskı işlerimizin de çoğalmasına yol açmıştır.

Bu dönem içinde bütün imkânlar kullanılarak 125 Türk Standardı basılmıştır. Memnulukla ifade etmek isteriz ki, Yayınlanmış Türk Standardları sayısındaki artışa paralel olarak standard satışlarımızda da büyük bir gelişme olmuş ve bunların geliri TSE'nin önemli gelir kaynaklarından birisi niteliğini kazanmak yoluna girmiştir. Nitekim bu dönem sonunda Standard satışları geçen yıl bütçe tahmininin % 73 üstünde olarak 172.982,65 TL. dir.

Bunların dışında Türk Standardları ISO ve IEC üyesi bulunan memleketlere ve ilgili kuruluşlara da muntazaman gönderilmiştir.

c) Başka Yayınlar :

1 — 1965 - 1966 çalışma dönemi içinde Standard Dergisi ve Türk Standardlarından ayrı olarak, birisi Eylül 1965 ve ötekisi de Nisan 1966 da olmak üzere iki standard kataloğu bastırılmış ve bu yoldan Türk Standardları ilgili çevrelere daha yakından tanıtılmıştır.

2 — Ziya ORHON'un hazırladığı olduğu «Yapağı» konusundaki etüdü de TSE yayınları arasında bastırılması kararlaştırılmıştır. Böylelikle TSE, hayvan ürünlerimizin gerektiği gibi değerlendirilmesi yönünden önemli sayılabilecek bir hizmet daha yapmış olmaktadır.

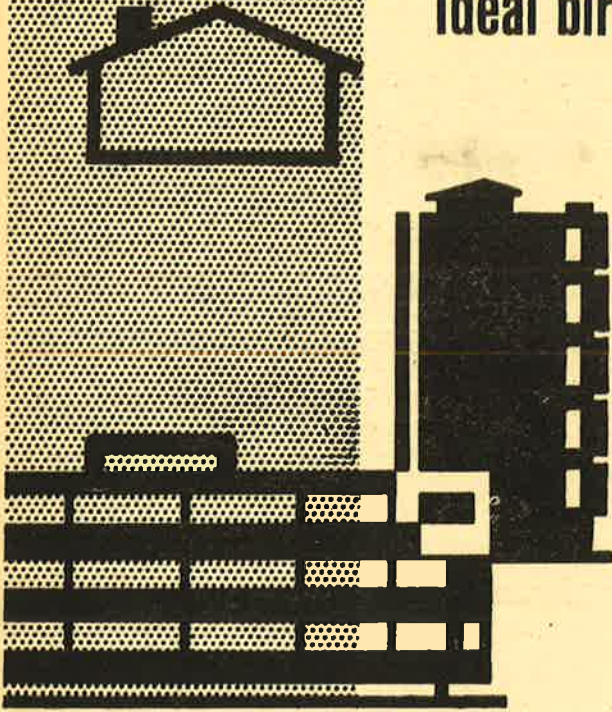
3 — Geçen yıllarda bastırılmış bulunan kitap ve broşür gibi yayınlarımızın satışları ve dağıtımı da bu dönemin yayın faaliyetleri arasında gelişmiş ve önemli bir hacim tutmuştur.

TANITMA :

Yayın faaliyetlerinin, tanıtma yönünden etkilerini gözönünde bulunduran TSE, yukarıda açıklanan yayınları bu yünden de değerlendirme gerektiği kadar çalışmıştır.

Perlisol

Isı ve Ses tecridinde
İdeal bir agregadır.

- * Çatı tecrit betonları
- * Katlar arası ses tecrit ve tesviye betonları
- * İç duvarlarda ses ve ısı tecrit edici sıvalar
- * Boru tecritleri
- * Soğuk depoların tecridi

Perlisol ile mümkündür.

CECAT PERLİT MADEN ve SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

Büro : İstiklâl cad. Ankara İş Hanı 99/7 B – Tel.: 44 40 78

Fabrika: Sötlüce İmrahor Caddesi No. 25 – Tel.: 44 91 12

Diğer taraftan TSE, bu yıl İstanbul'da açılmış bulunan «Millî Sarmayı Daimî Sergisi» ne de katılmış, binlerce sanayi ve tüketicinin ziyaret ettiği bu sergide Türk Standardları Enstitüsü'nü ve faaliyetini bütün yönleri ile tanıtmaya gayret harcamıştır.

Yine bu yıl yaptırılan gezici panolarla bundan böyle açılacak Sergi ve benzeri yerlere katılmamız daha kolay olacaktır.

Tanıtma konusunda TSE'yi ve Türk Standardlarını ilgilendiren çeşitli haberlerle TSE'nin de katıldığı çalışmalar iyi bir düzen içinde radyo, haber ajansları ve gazetelerimize iletilmiştir.

1965 - 1966 dönemi içinde temsilcilerimizin TSE dışında katıldıkları çeşitli toplantı, konferans ve seminerlerde yaptıkları konuşmalar, Enstitümüzü ve faaliyetlerini tanıtmak amacıyla gerçekleştirilmesine yararmıştır.

Bu arada :

1 — Ankara'da toplanan 1. Kimya Mühendisliği Teknik Kongresine katılan delegeler, 19 Haziran 1965 günü TSE'ye davet edilerek kendilerine Enstitümüz ve Laboratuvarlarımız hakkında geniş bilgi verilmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. SÜNTER'in bu fırsattan yararlanarak TSE ile Kimya Mühendisleri topluluğu arasındaki bağları pekiştiren bir konuşma yapması, Kimya Mühendislerimizin standardlaştırma konusu ile daha yakından ilgilenebilirliği sağlamıştır.

2 — Tarım alanındaki faaliyetlerimiz çeşitli sorunları ile ilişkili olarak Ankara'ya çağırığımız OECD Uzmanı M. Marc Normand, 8 Temmuz 1965 tarihinde TSE Konferans Salonunda «Milletlerarası Bağ . Bahçe Ürünleri Ticaretinin Gelişmesinde OECD'nin Rolü» konusunda bir konferans vermiş ve buru izleyen seçkin topluluğu, TSE aracılığı ile Uluslararası alandaki son standardlaştırma gelişmeleri hakkında aydınlatmıştır.

3 — Türkiye'nin yatırım imkânlarını incelemek üzere Ekim ayında memleketimize gelen bir Rus Hey'eti, TSE'yi de ziyaret etmiş, bu vesile ile kendilerine TSE çalışmaları hakkında gerekli bilgiler verilmiştir.

4 — Kurulması tahakkuk safhasına girmiş bulunan ambalaj laboratuvarı için incelemelerde bulunmak üzere çağrılan Fransa Genel Ambalaj Laboratuvarı Başkanı M. Jean Verlot'un 26 Kasım 1965 günü TSE Konferans Salonunda «Ambalaj ve Ambalajlama'da Kalitenin Önemi» konusundaki projeksiyonlu konferansı, kalabalık bir dinleyici topluluğu tarafından ilgi ile izlenmiştir.

5 — 7 Şubat 1966 günü TSE'yi ziyaret eden Millî Güvenlik Akademisinden 15'i aşkın değerli yüksek rütbeli kurmay subaylarımızla idare-

cilerimiz büyük ilgi ile karşılaşmış, kendilerine Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. SÜNTER tarafından, Dünya'da ve Türkiye'deki standardlaştırma faaliyetlerinin tarihçesi, TSE'nin kuruluşu ve gelişmesi anlatılmıştır.

Böylelikle millî Güvenlik Akademisinin gelecekte TSE ile daha yakın işbirliği kurması imkânları hazırlanmıştır.

Burada, TSE'nin tanınmasına dolaylı olarak hizmet eden bazı faktörleri de anmak yerinde olacaktır.

Bu dönem içinde Bakanlar Kurulu tarafından mecburi yürürlüğe konulan 50'yi aşkın Türk Standardı, Resmi Gazete'de ve radyo bültenlerinde yer almış ve bunları hazırlayan TSE kamu oyuna duyurulmuştur.

Bunun yanı sıra, çeşitli kuruluşların konferans salonumuzda yapmış oldukları toplantılar da pek çok sayıda ziyaretçinin TSE'yi görmesini konumuzu ve çalışma usullerimizi öğrenmesini sağlamıştır.

Yapılan Toplantıların listesini aşağıda sunuyoruz.

1 — Millî Prodüktivite Merkezi Genel Kurul Toplantısı,

2 — Atom Enerjisi Komisyonu tarafından düzenlenen «Bitekilerin Toprakta Beslenmesi ile ilgili Çalışmalarda Radyoizotop ve Işınlardan Kullanılması» konulu sempozyum.

Bu sempozyum'a memleketimiz de dahil olmak üzere 33 ülkeden çok kalabalık bir delege topluluğu katılmıştır.

3 — Sanayi Bakanlığı'nın düzenlediği «Küçük Sanayinin Problemleri» konusundaki toplantı.

4 — RCD Bakanlar Konseyi, Planlama Konseyi ve Enformasyon Komitesi Toplantıları.

1965 yılı çalışmalarını TSE'de yapan bu teşkilatın toplantıları münasebetiyle TSE'yi Başbakanımız, İran, Pakistan ve Türk Dışişleri Bakanlarıyla, her üç ülkenin konu ile ilgili bakanlıklarının temsilcileri şerefletirmişlerdir.

5 — Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu'nun düzenlediği «Orta ve Yakın Doğu Kanser Savaş Birliği Kongresi»

Bu Kongreyi de 17 ülkeden 200'e yakın bilim adamı izlemiştir. Çalışmaların bitiminde, Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu tarafından bu vesile ile hazır-

lanan broşürde TSE tesisleri hakkında sıtayıskâr bölümler yer almış bulunmaktadır.

6 — Karayolları Genel Müdürlüğüne düzenlenen «İnşaat Malzemeleri Deney Laboratuvarları Birliği (RILEM) toplantıları. ISO'nun eski Başkanlarından Finlandiyalı Prof. Dr. E. Wegelius'un da hazır bulunduğu bu toplantılara 15 ülkeden 22 delege katılmıştır.

Öteden beri Enstitümüzle olumlu ve iyi ilişkiler kurmuş bulunan Prof. D. E. Wegelius'a bu fırsattan yararlanarak gereken ilgi gösterilmiş ve kendisiyle, standardlaştırma konusunda çeşitli temaslar yapılmıştır.

7 — Türk Sevk ve İdare Derneği'nin düzenlediği «Yaratıcı Sevk ve İdarecilik» konulu seminer.

Bu seminer'de görev almaya çağrılan Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter, değerli ve seçkin idarecileri mize, standardlaştırma hakkında bir konferans vermiştir.

8 — Devlet Planlama Teşkilatınca düzenlenen «İkinci Beş Yıllık Plan Hazırlıkları ile ilgili Kollekyum»

9 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk - İş) in Altıncı Genel Kurul Toplantısı.

10 — Adliyeciler Sendikası Genel Kurul Toplantısı.

11 — Türkiye Halk Bankası Genel Kurul Toplantısı.

12 — UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği tarafından düzenlenen «Yetişkin Kadınlar Eğitimi ve Okuryazarlığa Teşvik Yolları» konusundaki seminer.

Raporunuza son verirken Standardlaştırma hizmetlerinin ifasında emekleri geçen ve maddi, manevi yardımlarını katan bütün Üniversitelere, Bilimsel ve Teknik Kuruluşlara, Resmi ve Özel Kesimlere ve bazı teknik komitelerimizin kurulmasına delâlet eden ve çalışmalarına yer gösterip fiilen katılan ve gerekli başka yardımlarda da bulunan Türkiye Odalar Birliği ve bütün Oda ve Ticaret Borsalarına ve AID Misyonuna, Basınıma ve her alanda Enstitümüzü imkânları ölçüsünde destekleyen Hükümetimize teşekkürlerimizi tekrarlar Genel Kurulumuzu saygı ile selamlarız.

**TÜRK STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU**

SUMMARY OF CONTENTS

TSE PASSES THE TEST SUCCESSFULLY

p. 3

The month of May has been a very busy one for TSE as many important activities, both domestic and foreign, have taken place.

The Turkish Standards Institution, which began a phase of progress with the acceptance of Statute 132, yesterday held its Sixth General Assembly, the highest responsible organ of TSE. It reviewed the distance travelled during the last term of activity and determined the work programme for the coming term. The Activity Report submitted to the General Assembly details the accomplishments of the 1965-66 period.

During the first week of May, the Plenary meeting of ISO/TC 34 (Agricultural Food Products) was held at TSE. The Plenary meeting, at which the recommendations of the five sub-committees which had held their meetings at TSE during the last week of April were finalized as resolutions, had a chance to see the rapid progress recorded by TSE in the administrative and technical fields. Mr. J.D. Duval, Technical Director of AFNOR, after a visit to TSE's laboratories stated to an Ankara radio correspondent: «I wish we had such excellent laboratories in Paris and that I could work in them.»

In the middle of May, ISO's distinguished organ STACO met in Ankara at the invitation of TSE. ISO's statute for STACO states that the main function of this committee is to submit recommendations to the ISO Council on principles, methods and techniques on the standardization activities of ISO in order to assist the organization to achieve the best possible results.

STACO's objectives differ from those of ISO's technical committees, which are responsible for limited and specific subjects, in that STACO studies the problems in a general way. The members of STACO are selected for their personal capabilities, specialized knowledge and experience, and they endeavour not to allow themselves to be influenced by the requirements of industry and agriculture of their own countries and express their personal views, which in no way commit their governments.

It can thus be seen that STACO, being permanent, and an advisory organ to the ISO Council, and adopting special procedures in the selection of its members, has a distinguished place in the world of standardization. Acceptance by this Committee to meet in Ankara provided its members with an opportunity to become better acquainted with Turkey and TSE, and we ourselves have benefitted from the experience. STACO's Chairman Mr. Sanders, in his closing speech, stated: «Although TSE claims to be a very young Institution, it certainly is a very progressive one. In fact, in many respects, it might be a model for some of our older institutions.»

During this month of examinations all over the world, TSE has passed a successful examination on front of a jury of foreign experts and TSE's General Assembly. As long as the authorities of our country continue to give us support and assistance, TSE's achievements will be more effective for our country's economy.

STANDARDS ON INSPECTION AND ANALYSIS METHODS

p. 4-5

Standard methods of inspection and analysis are required to determine conformity of natural and processed products with relevant specifications and standards. Otherwise it would be impossible to obtain uniform results from analyses made in one or more laboratories.

TSE's Laboratory Preparatory Group arranges to have the ISO recommendations which are important to achieve the above

mentioned purpose translated into Turkish by authorized professionals. The ISO recommendations pertaining to inspection and analysis methods are invaluable and indispensable for use not only by TSE laboratories, but also the research laboratories of the Universities as well as of the public and private sectors.

Some of these recommendations have been approved by the TSE Technical Council and accepted as Turkish Standards. These are related to:

1. Coal
2. Free fats
3. Latex, and
4. Natural rubber.

EXPANSION OF GENERAL INTEREST IN STANDARDIZATION WITHIN THE COUNTRY

p. 7

This article deals with the talk given on the importance of standardization to the Turkish Society for Public Education and Social Welfare by TSE Chief Advisor, Ibrahim Kutlutan.

TURKEY'S VIEWS ON THE INTERNATIONAL STANDARD FOR RAISINS

p. 7

The Group of experts entrusted with determining Turkey's views on the International Standard for Raisins, prepared by the Group of Experts of the Codex Alimentarius Committee, met at TSE on 3rd May.

Representatives of the Ankara and the Aegean Universities, the Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Health and Social Hygiene, the Ministry of Agriculture, the Union of Chambers of Commerce of Turkey, the Export Promotion Research Centre, the Chamber of Commerce and Commodity Exchanges of Izmir, the Union of Raisin Exporters, Taris and the union of vineyard growers, met under the chairmanship of TSE President Faruk A. Sünter.

At the end of the meetings, which lasted for three days, Turkey's views about proposals to be made and points to be defended were established.

SEMINAR ON EXPORTS OF FRESH FRUIT AND VEGETABLES

p. 7

A seminar on the subject of export of Fresh Fruit and Vegetables arranged by the Export Promotion Research Centre took place at the Ministry of Reconstruction.

The first speech of the seminar, after the opening address by the Minister of Commerce, was given by TSE President Faruk A. Sünter on the subject of «General Problems of Fresh Fruit and Vegetable Exports».

Later, Prof. Sabahattin Ozbek, the Dean of the Faculty of Agriculture of Ankara University, gave a speech on «Relations Between Production and Exports of Fresh Fruit and Vegetables». This was followed by speeches by FAO expert Mr. V.L. Lumbholtz and exporter Mr. Cemil Pasman.

On the second day, the Secretary General of the Agricultural Bank, the General Director of the General Stores and the Standardization Director of the Ministry of Commerce discussed the other aspects of exports of fresh fruit and vegetables such as loans, transportation and standardization.

On the third and last day, the Chief Advisor of the Union of Chambers of Commerce of Turkey made the summing up and the final debates took place.

TWO IMPORTANT MEETINGS

p. 7

The 19th General Assembly Meeting of the Union of Chambers of Commerce of Turkey was held on May 28-29, 1966.

On the other hand, the General Assembly of the Turkish National Committee of the International Chamber of Commerce was held on May 29, 1966. TSE is a member of this Committee and Faruk A. Sünter presided as Chairman at the Assembly.

MEETINGS OF ISO/TC 34 CONTINUED IN MAY

p. 10-11

The Meetings of ISO's Technical Committee 34 (Agricultural Food Products) which had commenced on 26th April 1966 at the Turkish Standards Institution continued in May and ended with the Plenary meetings held on 4th and 5th May 1966.

On 2nd May 1966 the Working Group on «Tea» of Sub-Committee 8 or «Stimulant Foods» met with the participation of representatives of Argentina, India, Bulgaria, France, Germany, Hungary, Great Britain and Turkey.

On 3rd May 1966, sub-committee 8 on «Stimulant Foods» and sub-committee 4 on «Cereals and Pulses» commenced work at the same time. Meetings of sub-committee 4, which is one of the largest sub-committees of Technical Committee 34, continued for three days with the participation of the delegations of Hungary, France, Germany, Bulgaria, Great Britain, Poland Czechoslovakia, and Turkey.

The Plenary sessions of Technical Committee 34 on «Agricultural Food Products» commenced on 5th May 1966.

The opening address was made by the Minister of Agriculture of Turkey, Bahri Dagdas. Prior to that, TSE President Faruk A. Sünter made a welcoming speech and wished success to the plenary meeting.

The Minister of Agriculture Bahri Dagdas made the following statement :

«Mr. Chairman,
Distinguished Delegates of Technical Committee No. 34,
Turkish Standards Institution President Mr. Sünter
and Distinguished Guests :

Today a technical committee of the International Standardization Organization is holding a meeting here for the first time by accepting the invitation of the Turkish Standards Institution.

It is a great pleasure for me to welcome on behalf of my government and myself the distinguished delegates coming from all over the world with dedication in their hearts for the cause of standardization.

Such meetings not only help to bring closer and create friendships between persons who are united around one objective so that the work undertaken is better accomplished, but create among nations an atmosphere of understanding in which opportunities are prepared for the progress of mankind.

For this reason, I do not think that the benefits realized from such meetings are confined to standardization only.

The world-wide importance of ISO is well known by all. The fact that 54 countries are members of this organization is sufficient to indicate its importance. This international organization, which is endeavouring to make world standards with its 1184 technical committees, used to deal with industrial products only until 1955. Since then, it has taken up agricultural products and set up new technical committees for this purpose. The Secretariat of one of these committees, namely Technical Committee No. 34 in charge of Agricultural Food Products, is undertaken by Hungary. As many of its eight subcommittees interest us closely, the Turkish Standards Institution participates in these committees as a full member.

Technical Committee No. 34 is one of the most active ISO committees. During its short span of life, it not only prepared 30 draft standards, but established cooperation with 39 international authorized organizations. None of the other ISO committees can be said to have achieved cooperation on such a large scale.

For this reason Technical Committee No. 34 deserves our admiration.

The Turkish Standards Institution, by inviting this committee, which is trying to standardize such agricultural products grown in Turkey as tea, cereals and pulses, and spices and condiments, has provided an opportunity to Turkish scientists to follow closely the work of ISO.

The Turkish Standards Institution's efforts in the direction of national and international standardization have long been noted by us and we wish to thank the Institution for creating this opportunity for us to get to know ISO better.

At the Ministry of Agriculture, we are following the efforts of ISO and TSE regarding agricultural products and methods of standardization of these with special interest. We believe the increase in the number of ISO standards, which constitute a basic factor in establishing and developing national and international trade, will help the economic development of all countries and we therefore consider it our duty to encourage and assist standardization, whether national or international.

In opening the first session of Technical Committee No. 34 of ISO, I greet you once more and wish you success in your work.»

Following the opening ceremonies, the Plenary meeting discussed the future programmes of the committee and studied the activity reports submitted by the sub-committees and debated and accepted the draft resolutions.

The Chairman of TC 34 Professor Dr. Telegdy Kovats (Hungary) in his closing speech stated that the work accomplished was satisfactory not only from the commercial point of view but because of the high level achieved scientifically. On behalf of the delegates present, he complimented and thanked TSE for the perfect organization and arrangements made and the warm hospitality shown.

The Minister of Agriculture gave a lunch in honour of the delegates at the Atatürk Farm.

DEATH OF FIRST PRESIDENT OF ISO, Mr. H. COONLEY p. 11

We received the sad news of the death of Mr. Howard Cooley, the first President of the International Standardization.

Mr. Coonley was the Director of the American Standards Association for 22 years. He held the Presidency for two years and the Chairmanship of the Executive Committee for five years.

He was elected to the Presidency of ISO in 1946 and officially held this post from 23rd February 1946 to 31st December 1949.

Mr. Coonley was 89 years old when he died on 25th February 1966. He had received numerous medals for his services to his country during the Second World War and after the war for his successful work in the field of standardization.

ASA's Director, Mr. Roger E. Gay, declared upon the news of his death : «He is mourned by those engaged in standardization throughout the entire world».

TSE extends its condolences for the loss of this great man of the standardization world.

STACO

p. 12-13

STACO, one of the most important of ISO's committees, held its annual meeting at the Turkish Standards Institution from 16—19 May 1966.

STACO met in Lisbon last year, when TSE President Faruk A. Sünter, who had been selected as a member of this committee, participated in its meetings for the first time. Upon TSE's invitation and the committee's acceptance of this invitation, STACO met in Ankara this year. Fifteen delegates from 12 countries participated in the meeting.

The meetings were held in TSE's spacious and comfortable conference room which is also equipped with a system of simultaneous interpretation.

After Chairman Sanders' opening speech, TSE President Sünter welcomed the delegates to Turkey and TSE. In addition to Mr. T.R.B. Sanders (U.K.), the following participated in the 14th meeting of STACO: A. Rasko (Czechoslovakia), J. Clerc (France), Dr. H. Nitsche (Germany), P. Takacs (Hungary), S.K. Sen (India), J.M. Madsen and F.F. Van Rhijn (Netherlands), J. Wodzicki and J. Ordon (Poland), Mme. L.A. Braza Moreira (Portugal), R. Teichmann (South Africa), O. Sturen (Sweden), F.A. Sünter (Turkey), G. Weston (United Kingdom), and L. Gren (IEC), Mr. W. Rambal, Assistant General Secretary of ISO, attended the first day.

During the four-day meeting, the minutes of the meetings and the resolutions were reproduced in sufficient numbers by TSE to be distributed to the delegates the next morning. Interpretation was also undertaken by TSE's personnel with the assistance of the ISO Secretariat and it was the first time that an international meeting has been held at TSE without the assistance of interpreters from abroad.

Before commencing work on the agenda, the delegates stood in silence in memory of their deceased colleagues, M. J. Birlé and Mr. H. Coonley.

During the course of the meetings, an ad hoc sub-committee was set up to assess the reports submitted on time required to prepare standards and it was decided to request Mr. S.K. Sen (India) to undertake the task of correlating the results of the measures taken to reduce the period of preparation of national and international standards. It also charged Mr. Faruk A. Sünter (Turkey) with preparing a first report on measures required for organizing and expanding a national Institution.

During the course of a tour of Ankara to visit some of the outstanding sights, the delegates laid a wreath on the tomb of Atatürk. They also visited the TSE laboratories.

THE GENERAL ASSEMBLY

The Turkish Standards Institution held its annual General Assembly on 30th May and debated and approved the Activity Report for 1965—66 as well as the Work Programme and Financial Report and Budget for 1966—67.

The middle pages of our magazine are confined to news and photographs of the General Assembly meeting.

The members of the TSE General Assembly are introduced and TSE's Activity Report for 1965—66 are given on pages 17—29.

A summary in English of the Activity Report is attached to the issues of the magazine being posted abroad.

If any of the readers wish to have the English summary of this report, they should apply to the Turkish Standards Institution, who will be glad to send them one.

TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : Faruk A. SÜNTER

MÜESSESE MÜDÜRÜ : Veli İSFENDİYAR

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : M. UYGUNER

BU SAYININ SORUMLU YAZI
İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. Taner BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve
Ticaret Borsaları Bir-
liği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
T E L E F O N : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

İ L A N T A R İ F E S İ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Arka kapak içi 1000 lira. İlâve renk
başına 250 lira fark alınır.

A B O N E Ş A R T L A R I

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline
6 aylık	6 Lira	uçak postası
Sayı	1 Lira	ücreti ilâve edilir.

Yazılar, Derginin ve vazarın adı anılarak ıktibas olunabilir.